

انجمن آهن و فولاد ایران

سیام فولاد

فصلنامه علمی-خبری
انجمن آهن و فولاد ایران

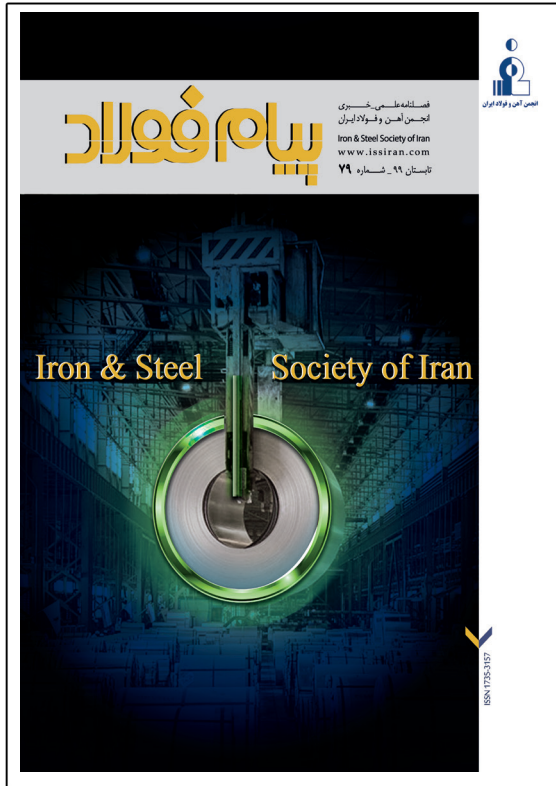
Iron & Steel Society of Iran
www.issiran.com

تابستان ۹۹ - شماره ۷۹

Iron & Steel Society of Iran

ISSN 1735-3157

پیام فولاد مطالب علمی - خبری در زمینه آهن و فولاد یا زمینه های مرتبط را منتشر می کند. چاپ مطالب به منزله تأیید دیدگاه پدیدآورندگان آن نیست، نقل و اقتباس از مطالب پیام فولاد با ذکر مأخذ آن بلامانع است. دستورالعمل تهیه مقالات جهت درج در پیام فولاد در صفحات آخر ارائه شده است. طراحی کلیه جداول و تصاویر بر عهده صاحب مقاله می باشد. مقاله های پذیرفته شده پس از ویرایش منتشر می شود.

پیام فولاد

صاحب امتیاز: انجمن آهن و فولاد ایران

مدیر مسئول و سردبیر: دکتر حسین ادریس
هیأت تحریریه:

دکتر عباس نجفی زاده (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر حسین ادریس (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر علی شفیع (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر مرتضی شمعیان (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر کیوان رئیس (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر احمد ساعتچی (استاد دانشگاه صنعتی اصفهان)

دکتر بهروز ارباب شیرانی (دانشیار دانشگاه صنعتی اصفهان)

مهندس محمد حسن جولزاده (شرکت آژینه گستر اسپادانا)

مدیر اجرایی: مهندس مرتضی صالحی

مدیر روابط عمومی: فریدون واعظ زاده

طراحی جلد: محدثه متین نسب

صفحه آرایی: مهندس محبوبه عباسیان

ناشر: انجمن آهن و فولاد ایران

نشانی: اصفهان، بلوار دانشگاه صنعتی اصفهان، شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان، خیابان ۱۲، واحد ۳۰۶

تلفن: ۰۳۱-۳۳۹۳۲۱۲۱-۲۴ **فکس:** ۰۳۱-۳۳۹۳۲۱۲۵ **کد پستی:** ۸۴۱۵۶-۸۳۲۲۸

Email: info@issiran.com **www:** www.issiran.com

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
سرمقاله.....	۳
مقالات	
ارزیابی وضعیت صنایع فولاد ضد زنگ و مواد اولیه جهان در سال ۲۰۱۹.....	۴
فولادسازی بر پایه هیدروژن.....	۱۲
اخبار	
اخبار داخلی انجمن آهن و فولاد ایران.....	۱۹
اخبار اعضای حقوقی انجمن آهن و فولاد ایران.....	۲۱
اخبار بین المللی.....	۲۳
معرفی کتاب	
معرفی کتاب.....	۲۵
سمینارها	
سمینارهای بین المللی.....	۲۶
سمینارهای داخلی.....	۲۷
اطلاعات	
برگزاری دوره‌های آموزشی انجمن آهن و فولاد ایران.....	۲۸
لیست انتشارات آهن و فولاد.....	۳۲
فرم درخواست عضویت حقیقی و حقوقی در انجمن آهن و فولاد ایران.....	۳۴
فراخوان مقاله برای مجله بین المللی انجمن آهن و فولاد ایران.....	۳۵
راهنمای اشتراک فصلنامه پیام فولاد.....	۳۶
فرم قرارداد درج آگهی در فصلنامه تخصصی پیام فولاد.....	۳۷
دستورالعمل تهیه مقاله برای فصلنامه پیام فولاد.....	۳۸

سر مقاله

شماره ۷۹ مجله پیام فولاد هم اکنون در اختیار شما خوانندگان عزیز قرار دارد. در ابتدا وضعیت صنایع فولاد ضد زنگ و مواد اولیه جهان در سال گذشته میلادی ارزیابی شده است. در ادامه نیز با در نظر گرفتن این موضوع که حامیان محیط زیست خواستار کاهش میزان انتشار گازهای حاصل از سوخت فسیلی در صنعت فولاد هستند، مقاله‌ای به منظور دستیابی به تکنولوژی فولادسازی بر پایه هیدروژن بررسی شده است. در دیگر بخش‌های این مجله مطالب مختلفی از جمله اخبار مرتبط با صنایع فولاد و برگزاری همایش‌ها و سمینارهای داخلی و بین‌المللی آورده شده است. امیدوارم حداقل بخشی از مطالب این شماره که حاصل تلاش همکاران در دانشگاه و صنعت است مورد توجه شما خوانندگان عزیز قرار گیرد.

با تشکر

دکتر حسین ادريس

مدیر مسئول و سر دبیر فصلنامه پیام فولاد

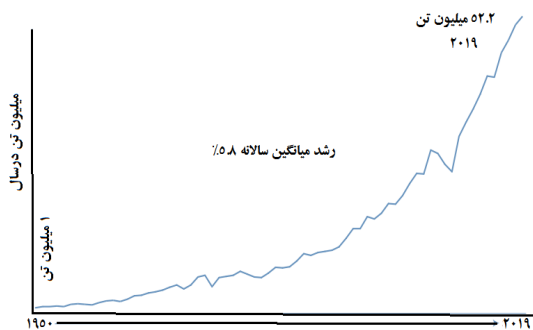

ارزیابی وضعیت صنایع فولاد ضد زنگ و مواد اولیه جهان در سال ۲۰۱۹

تهیه و تنظیم: مهندس محمد حسن جولازاده
عضو هیئت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران

مقدمه

میزان تولید فولاد ضد زنگ دنیا در سال ۲۰۱۹ با ۲,۹۴٪ افزایش نسبت به سال ۲۰۱۸ به سطح ۵۲,۲۱۸ میلیون تن (۲,۸٪ کل تولید فولاد) رسیده است. بعد از سه سال کاهش تولید متوالی، این ششمین سال متوالی است که تولید فولاد ضد زنگ جهان افزایش می‌یابد. در حالیکه میزان تولید فولاد ضد زنگ دنیا در سال ۱۹۵۰ یک میلیون تن بیش نبود. در شکل ۱ روند تولید فولاد ضد زنگ جهان طی سال‌های ۱۹۵۰-۲۰۱۹ به نمایش گذاشته شده است. ثبات قیمت مواد خام داخلی کشورها و بهبود اقتصادی جهان بر این افزایش تولید تأثیر گذار بوده‌اند. بغیر از ناحیه اروپا غربی و افریقا در کلیه نواحی تولید فولاد ضد زنگ افزایش تولید به چشم می‌خورد. ظرفیت تولید فولاد ضد زنگ دنیا در سال ۲۰۱۹ بالغ بر ۷۲ میلیون تن برآورد شده است. در جدول ۱ سهم شرکت‌های برتر در ظرفیت تولید فولاد ضد زنگ جهان از نظر می‌گذرد. ظرفیت تولید تختال فولاد ضد زنگ جهان در سال قبل، ۵۸,۸ میلیون تن به ثبت رسیده است. میزان تولید تختال فولاد ضد زنگ دنیا در سال گذشته ۴۲,۶ میلیون تن گزارش شده است. در سال ۲۰۱۹ سهم تولید فولاد ضد زنگ در فولاد خام جهان ۲,۸٪ برآورد شده است. خاطر نشان می‌گردد، فولاد ضد زنگ اولین بار توسط آقای Harry Brearley در تاریخ ۱۳ اوت ۱۹۱۳ در شهر Sheffield انگلستان ابداع و تولید شد.

شکل ۱. روند تولید فولاد ضد زنگ جهان طی سال‌های ۱۹۵۰-۲۰۱۹.

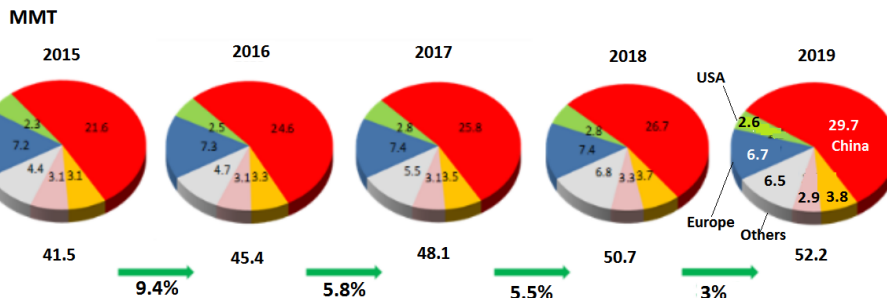
جدول ۱. ظرفیت تولید مذاب فولاد ضد زنگ جهان در سال ۲۰۱۹.

نام شرکت	میلیون تن	
	۲۰۲۰	۲۰۱۹
Tsingshan	9.8	9.8
TISCO	4.5	4.5
POSCO	3.3	3.3
Acerinox	3.3	3.3
Outokumpu	3.2	3.2
Aperam	3.0	3.0
Guanxi Chengde	3.0	3.0
YUSCO	2.8	2.8
Jindal	2.6	2.6

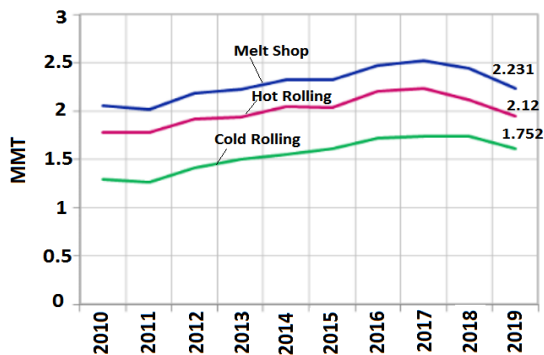
تولید فولاد ضد زنگ در جهان

میلیون تن اعلام شده است. در سال ۲۰۱۹ نسبت استفاده از ظرفیت‌های نصب شده واحدهای فولاد ضد زنگ چین ۸۲٫۵٪ برآورد شده است. کشور کره جنوبی نیز ۲٫۳ میلیون تن فولاد ضد زنگ تولید داشته است. شرکت پسکوی کره جنوبی (Zangjiang) در سال گذشته ۱٫۱۳۴ میلیون تن فولاد ضد زنگ تولید داشته است. در جدول ۲ میزان ظرفیت و تولید فولاد ضد زنگ شرکت پسکوی کره جنوبی در نواحی مختلف جهان به نمایش گذاشته شده است. شرکت TISCO چین در سال پیشین ۴٫۱۸ میلیون تن فولاد ضد زنگ تولید کرده است. شرکت ACERINOX نیز در سال گذشته ۲٫۲۳ میلیون تن فولاد ضد زنگ تولید کرده است. ضمناً میزان تولید ورق گرم، سرد و محصولات طولیل این شرکت به ترتیب ۱۲٫۲، ۱٫۷۵۲ و ۰٫۲۵۴ میلیون تن به ثبت رسیده است در شکل ۳ روند تولید فولاد خام ضد زنگ، ورق گرم، سرد شرکت ACERINOX ارائه شده است. شایان ذکر است شرکت مذکور ۱۱ هزار نوع فولاد ضد زنگ تولید و توزیع می‌کند. میزان تولید فولاد ضد زنگ شرکت Outokumpu فنلاند ۲٫۴ میلیون تن بوده است.

در شکل ۲ روند تولید فولاد ضد زنگ چین و دیگر کشورهای جهان در ۷ سال گذشته از نظر می‌گذرد. پیش‌بینی می‌شود، میزان تولید فولاد ضد زنگ جهان در سال آتی با ۱۰٪ کاهش تولید به ۴۷ میلیون تن برسد. بدون در نظر گرفتن چین در ناحیه آسیا در سال ۲۰۱۹ میزان تولید فولاد ضد زنگ ۷٫۸۹۴ میلیون تن بوده است. در حال حاضر چین و سایر کشورهای آسیایی (بدون کره جنوبی) به ترتیب ۵۶٫۳ و ۱۵٫۱ درصد فولاد ضد زنگ دنیا را عرضه می‌کنند. در طول ۱۳ سال گذشته چین رشد زیادی در تولید فولاد ضد زنگ از خود نشان داده است. در سال ۲۰۱۹ و ۲۰۱۸ رشد میزان تولید این کشور به ۲۹٫۴ میلیون تن رسیده است. رشد تولید فولاد خام ضد زنگ چین در بین سال‌های ۲۰۰۱-۲۰۱۹ بالغ بر ۳۴٫۷ میلیون تن بوده است. میزان مصرف فولاد ضد زنگ کشور چین در سال قبل ۲۴٫۰۵ میلیون تن گزارش شده است. شرکت تیسکو با تولید ۴٫۱۸ میلیون تن فولاد ضد زنگ در رده دوم شرکت‌های چین و جهان قرار گرفته است. ظرفیت تولید واحدهای فولاد ضد زنگ چین در سال قبل بیش از ۳۶

شکل ۲. روند تولید فولاد ضد زنگ چین و دیگر کشورهای جهان در ۶ سال گذشته (میلیون تن).

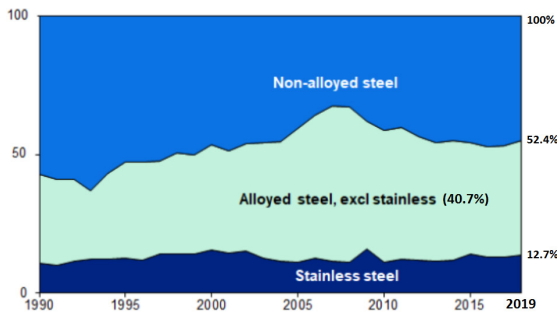

شکل ۳. روند تولید فولاد ضد زنگ شرکت آسرویناکس.

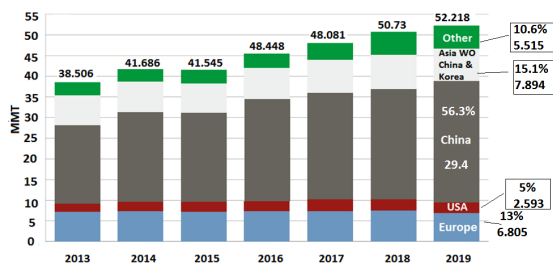
جدول ۲. تولید، ظرفیت و نسبت استفاده از ظرفیت فولاد ضد زنگ شرکت پسکو.

Plant	Production (MMT)	Capacity (MMT)	C. U. Rate (%)
Krakatou	3.02	2.94	102.5
Zangjiang	1.134	1.1	103.1
VINA	0.79	1.1	71.7
Total	4.944	5.14	92.6

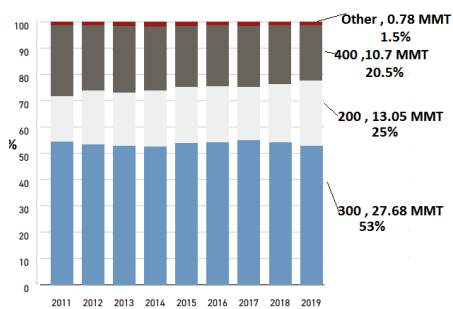
است. میزان تولید محصولات نورد گرم فولاد ضد زنگ اتحادیه اروپا، ۴,۳۶۳ میلیون تن بوده است. میزان تولید محصولات تخت و طویل فولاد ضد زنگ اتحادیه اروپا نیز به ترتیب ۳,۶۴۸ و ۰,۷۱۵ میلیون تن بوده است. در سال گذشته در اروپا جمعاً ۶,۸۰۵ میلیون تن فولاد ضد زنگ تولید شده است. میزان تولید فولاد ضد زنگ آستنیتی سری ۳۰۰، دنیا ۲۷,۶۸ میلیون تن اعلام شده است. سهم فولادهای آستنیتی در تولید فولاد ضد زنگ در سال قبل بیش از ۷۸٪ برآورد شده است. این نرخ در کشور چین ۷۳٪ بوده است. میزان رشد تولید فولاد ضد زنگ از سال ۱۹۵۰ تا ۲۰۱۹ بطور متوسط سالیانه ۵,۸٪ محاسبه شده است.

شکل ۵. روند تولید فولاد آلیاژی، ضد زنگ و کربنی کشور سوئد.

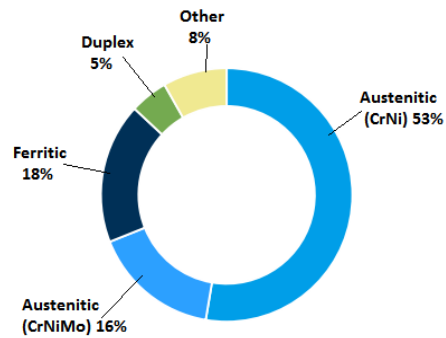

شکل ۶. روند سهم نواحی مختلف در تولید فولاد ضد زنگ جهان.

شکل ۷. روند سهم گریدهای مختلف در تولید فولاد ضد زنگ زن دنیا تولید نیکل.

در شکل ۴ تنوع محصولات فروخته شده (۲,۱۹۶ میلیون تن) شرکت Outokumpu به نمایش گذاشته شده است. در سال ۲۰۱۹ میزان تولید فولاد ضد زنگ کشورهای ژاپن و هند به ترتیب ۲,۹۶۳ و ۳,۹۳۳ میلیون تن گزارش شده است. میزان تولید فولاد ضد زنگ کشور تایوان نیز ۹۹۷ هزار تن بوده است. از طرف دیگر میزان تولید فولاد ضد زنگ کشور اندونزی ۲,۴ میلیون تن گزارش شده است. میزان تولید فولاد ضد زنگ کشورهای ایتالیا و آلمان به ترتیب ۱,۴۴۱ و ۰,۴۰۱ میلیون تن ثبت شده است. کشور سوئد نیز ۵۹۹ هزار تن فولاد ضد زنگ تولید کرده است. میزان تولید فولاد ضد زنگ کشورهای اسپانیا و بلژیک نیز به ترتیب ۸۹۷ و ۱۵۵ هزار تن گزارش شده است. کشور فرانسه در سال قبل ۲۸۱ هزار تن فولاد ضد زنگ تولید کرده است.

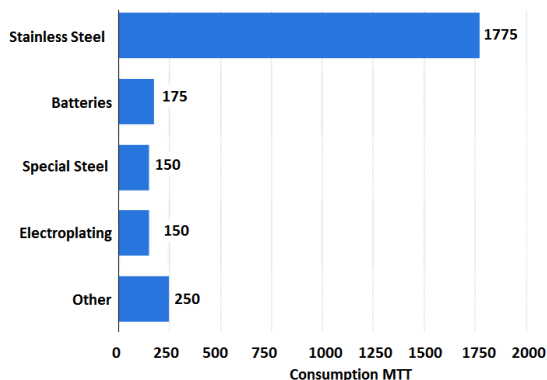

شکل ۴. تنوع محصولات فروخته شده شرکت اتوکومپو در سال ۲۰۱۹.

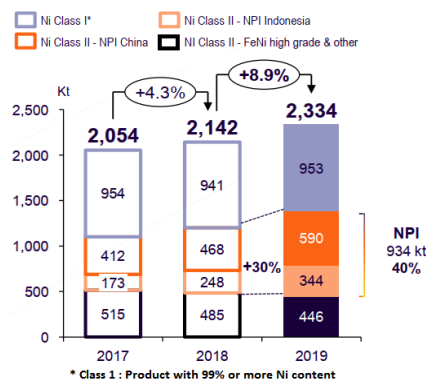
روند تولید فولاد آلیاژی، ضد زنگ و کربنی کشور سوئد در شکل ۵ دیده می شود. در شکل ۶ روند سهم نواحی مختلف در تولید فولاد ضد زنگ جهان مشاهده می گردد. در چند سال گذشته در تولید تنوع فولاد ضد زنگ تحولات زیادی رخ داده است. بدلیل افزایش بی سابقه قیمت نیکل در سالهای اخیر روند تولید فولاد ضد زنگ از نوع کرم-نیکل دار به نیکل کم و بدون نیکل تغییر جهت داده است، لذا تولید فولاد ضد زنگ کرم و کرم منگنزدار اهمیت زیادی پیدا کردند. در شکل ۷ روند سهم گریدهای مختلف (سری ۲۰۰، ۳۰۰ و ۴۰۰) در تولید فولاد ضد زنگ جهان دیده می شود. هم اکنون در جهان بیش از ۱۲۰ نوع فولاد ضد زنگ تولید می شود. سهم گریدهای مختلف (سری ۲۰۰، ۳۰۰ و ۴۰۰) در تولید فولاد ضد زنگ کشور چین در سال ۲۰۱۹ به ترتیب ۳۴,۵، ۴۷,۷ و ۱۷,۵ درصد گزارش شده

که ۲۱۳ هزار تن آن در روسیه حاصل شده است. در سال گذشته، شرکت Tsingshan چین ۱۳٪ نیکل جهان را تولید کرده است بیشترین مصرف فلز نیکل را هم با ۱,۳ میلیون تن کشور چین انجام داده است. کشور چین جهت تأمین نیکل مورد نیاز خود ۲۳,۹ میلیون تن سنگ نیکل از کشور اندونزی واردات داشته است. کل واردات سنگ نیکل کشور چین در سال ۲۰۱۹ بالغ ۵۶,۱۳ میلیون تن برآورد شده است. کشور اندونزی در این ترتیب ۲۳,۹ میلیون تن سهم داشته است. میزان صادرات سنگ نیکل کشور فیلیپین به چین معادل ۳۴۱,۳ هزار تن نیکل بوده است. میزان تولید سنگ نیکل فیلیپین در سال قبل ۲۶,۲ میلیون تن اعلام شده است. در جدول ۳ به ترتیب روند تولید و مصرف نیکل جهان در سال‌های اخیر نشان داده شده است. میزان واردات نیکل اولیه و ثانویه آمریکا به ترتیب ۱۲۰ و ۳۸ هزار تن اعلام شده است. میزان صادرات نیکل اولیه و ثانویه آمریکا نیز به ترتیب ۱۳ و ۴۹ هزار تن بوده است. میزان مصرف نیکل اولیه و ثانویه در کشور مذکور به ترتیب ۱۱۰ و ۱۲۰ هزار تن برآورد شده است.

یکی از عناصر اصلی ترکیب فولاد ضد زنگ فلز نیکل است. میزان تولید نیکل جهان در سال ۲۰۱۹ بالغ بر ۲,۳۳۴ میلیون تن بوده است. در حالیکه میزان مصرف نیکل ۲,۴ میلیون تن گزارش شده است. در شکل ۸ آنالیز تولید نیکل اولیه جهان مشاهده می‌گردد. میزان تولید نیکل شرکت وال برزیل ۲۰۸ هزار تن ثبت شده است. شرکت BHP استرالیا نیز ۸۷ هزار تن نیکل تولید کرده است. سهم شرکت Glencore در تولید نیکل ۱۲۱ هزار تن بوده است. در سال قبل میزان فروش نیکل شرکت مذکور ۱۱۸ هزار تن گزارش شده است. کشور روسیه در سال گذشته ۲۷۰ هزار تن نیکل تولید کرده است. نیکل تولیدی جهان در تهیه فولادهای ضد زنگ (۶۸٪)، صنایع غیر آهنی، فولادهای آلیاژی و صنایع ریخته‌گری (۱۸٪)، پوشش‌کاری (۷٪)، باتری‌سازی (۷٪) بکار می‌رود. در شکل ۹ کاربرد و مصرف نیکل در رشته‌های مختلف صنایع در سال گذشته از نظر می‌گذرد. میزان تولید چدن نیکل‌دار چین و اندونزی به ترتیب ۵۹۰ و ۳۴۴ هزار تن برآورد شده است. میزان تولید نیکل شرکت Norilsk ۲۴۴ هزار تن برآورد شده است.

شکل ۹. کاربرد و مصرف نیکل در رشته‌های مختلف صنایع.

شکل ۸. آنالیز تولید نیکل اولیه جهان.

جدول ۳. روند تولید نیکل و مصرف اولیه جهان در سال‌های اخیر.

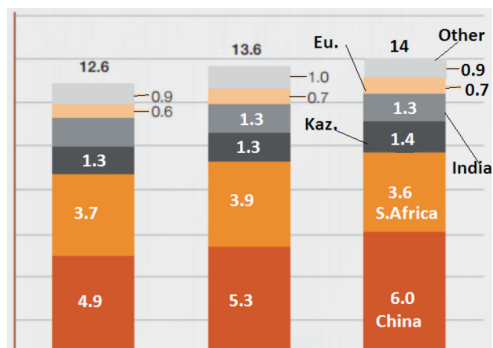
Year	Pro.	Cons.	Year	Pro.	Cons.
2009	1316.4	1234.7	2015	1983	1890
2010	1414.8	1465.4	2016	1989	2027
2011	1601.8	1606.7	2017	2076	2192
2012	1759.7	1667.7	2018	2182	2328
2013	1963.1	1784.9	2019	2334	2400
2014	1933.6	1868.5			

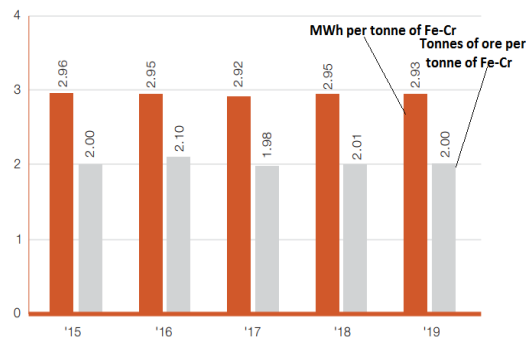
تولید فرو کرم

است. در سال قبل میزان تولید فرو کرم شرکت Glencore ۱,۴۳۸ میلیون تن بوده است. شرکت Outokumpu فنلاند در سال قبل ۵۰۵ هزار تن فرو کرم تولید کرده است. میزان تولید فرو کرم شرکت Merafe ۳۷۱ هزار تن گزارش شده است. در شرکت یاد شده میزان مصرف انرژی ویژه برق برای تولید یک تن فرو کرم ۲,۹۳ مگاوات ساعت بوده است، میزان مصرف انرژی ویژه نیز ۱۵,۰۸ گیگاژول بر تن فرو کرم به ثبت رسیده است. در شکل ۱۰ روند مصرف برق و سنگ کروم برای تولید یک تن فرو کرم در شرکت Merafe به نمایش درآمده است. در شکل ۱۱ روند تولید فرو کرم کشورهای مختلف جهان دیده می شود. جدول ۴ نیز نشانگر روند تولید فرو کرم دنیا می باشد. ۹۰٪ فرو کرم تولیدی جهان، در تولید فولاد ضد زنگ و آلیاژی بکار برده می شود. قیمت میانگین فرو کرم جهان در سال قبل ۱۰۹,۵ سنت بر لیبره کروم بوده است. در شکل ۱۲ روند تغییر قیمت میانگین فرو کرم جهان در فصل های مختلف سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ از نظر می گذرد.

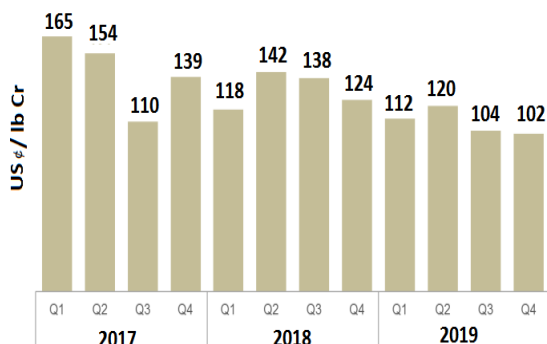
مصرف فرو کرم نیز از مواد خام مهم تولید فولادهای ضد زنگ به شمار می آید. در سال ۲۰۱۹ میزان تولید فرو کرم جهان ۱۴ میلیون تن بوده است. میزان مصرف فرو کرم دنیا در سال پیشین ۱۳,۷ میلیون تن گزارش شده است. در سال گذشته، سهم فرو کرم پر کربن، کربن متوسط و کم کربن در تولید فرو کرم جهان به ترتیب ۲,۹۴ و ۴ درصد گزارش شده است. کشور چین در سال قبل ۶ میلیون تن فرو کرم تولید کرده است. میزان مصرف فرو کرم کشور چین در سال گذشته ۸,۸ میلیون تن گزارش شده است. میزان مصرف فرو کرم کشورهای آمریکا و ژاپن به ترتیب ۰,۷ و ۰,۷ میلیون تن به ثبت رسیده است. کشور آفریقای جنوبی نیز در سال گذشته ۳,۶ میلیون تن فرو کرم بدست آورده است. میزان تولید فرو کرم کشور هند ۱,۳ میلیون تن بوده است. سهم کشورهای چین، آفریقای جنوبی، قزاقستان و هند در تولید فرو کرم دنیا به ترتیب ۴۲,۹، ۲۵,۷، ۱۰ و ۹,۳ درصد بوده است. سهم اروپا نیز ۷,۱٪ به ثبت رسیده

شکل ۱۱. روند تولید فرو کرم کشورهای مختلف جهان.

شکل ۱۰. روند مصرف برق و سنگ کروم برای تولید یک تن فرو کرم در شرکت Merafe.

شکل ۱۲. روند تغییر قیمت میانگین فرو کرم جهان در فصل های مختلف سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹.

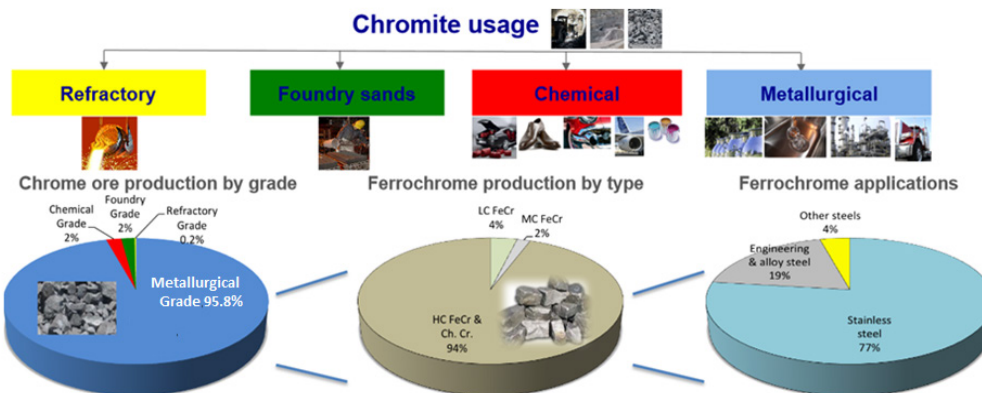
جدول ۴. روند تولید فرو کرم کشورهای مختلف جهان.

Year	MMT	Year	MMT
2003	5.4	2012	9.3
2004	5.85	2013	10.2
2005	5.9	2014	11.75
2006	6.45	2015	10.59
2007	7.8	2016	11.1
2008	8.2	2017	12.6
2009	6.45	2018	13.4
2010	8.5	2019	14
2011	9.1		

تولید سنگ کرم (کرومیت)

کروم چین ۱۵,۹ میلیون تن ثبت شده است. در شکل ۱۴ میزان واردات سنگ کرم چین از کشورهای مختلف جهان در سال ۲۰۱۹ نشان داده شده است. میزان واردات سنگ کرومیت کشور روسیه ۹۳۰ هزارتن بوده است. میزان صادرات سنگ کرومیت آفریقای جنوبی به چین ۱۲,۶ میلیون تن بوده است. میزان صادرات سنگ کرومیت ترکیه به چین نیز ۰,۹ میلیون تن به ثبت رسیده است. در جدول ۵ روند واردات سنگ کرم چین طی سال‌های ۲۰۱۹-۲۰۰۲ مشاهده می‌شود. میزان صادرات سنگ کرومیت آفریقای جنوبی به آمریکا ۵۱۴ هزار تن اعلام شده است. در شرکت ERAMET میزان مصرف سنگ کرومیت برای تولید یک تن فروکروم ۲ تن بوده است. بطور کلی برای تولید یک تن فولاد ضد زنگ ۰,۶ تن سنگ کرومیت مصرف می‌شود.

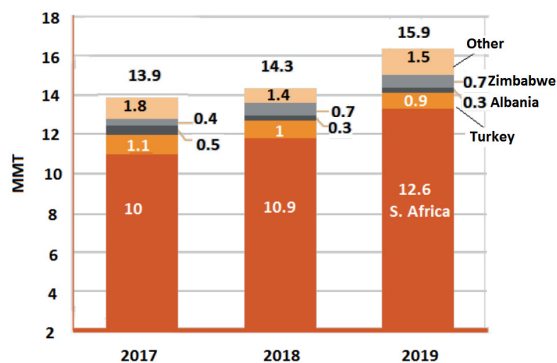
فروکروم با استفاده از سنگ کرم (کرومیت) تهیه می‌شود. ۹۵,۵٪ کرومیت تولید شده در تهیه فروکروم به مصرف می‌رسد. بطور تقریبی ۹۵٪ رزروهای سنگ کرم جهان در آفریقای جنوبی و قزاقستان قرار دارد. کل رزرو سنگ کرم جهان بالغ بر ۱۲ میلیارد تن برآورد شده است. در سال ۲۰۱۹ میزان تولید سنگ کرم جهان با ۲,۲٪ رشد به ۳۶,۸ میلیون تن رسیده است. در حالیکه در اوائل قرن بیستم میزان تولید سنگ کرم دنیا ۱۰۰ هزار تن بیشتر نبود. سهم گرید متالورژیکی، نسوز، ریخته‌گری و شیمیایی سنگ کرم جهان به ترتیب ۲,۹۵,۸، ۲ و ۲ در صد بوده است. در شکل ۱۳ زمینه‌های مصرف سنگ کرم جهان از نظر می‌گذرد. کشور آفریقای جنوبی با استخراج ۱۷,۵ میلیون تن سنگ کرم در رده اول جهان قرار گرفته است. میزان واردات سنگ

شکل ۱۳. زمینه‌های مصرف سنگ کرم جهان.

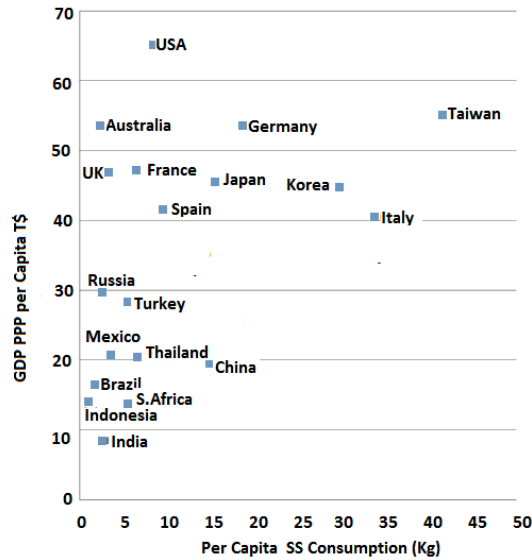
جدول ۵. روند واردات سنگ کرم کشور چین.

Year	Production KT	Year	Production KT
2006	4320	2013	12100
2007	6090	2014	9384
2008	6840	2015	10400
2009	6800	2016	10576
2010	8670	2017	13861
2011	9441	2018	14300
2012	9290	2019	15900

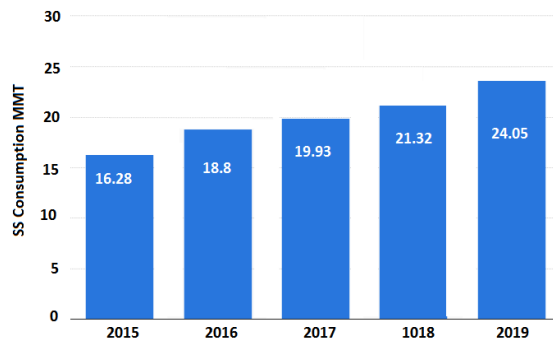

شکل ۱۴. میزان واردات سنگ کرم چین از کشورهای مختلف جهان در ۳ سال گذشته.

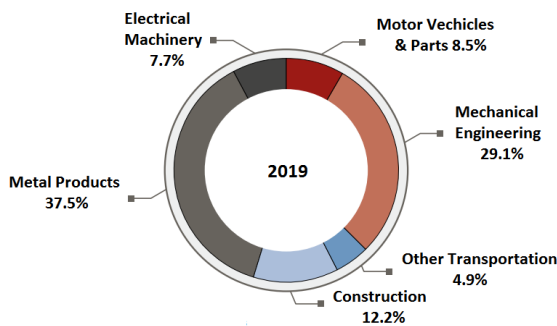
مصرف فولاد ضد زنگ

شکل ۱۵. رابطه میزان مصرف سرانه فولاد ضد زنگ با GDP سرانه کشورهای مختلف جهان.

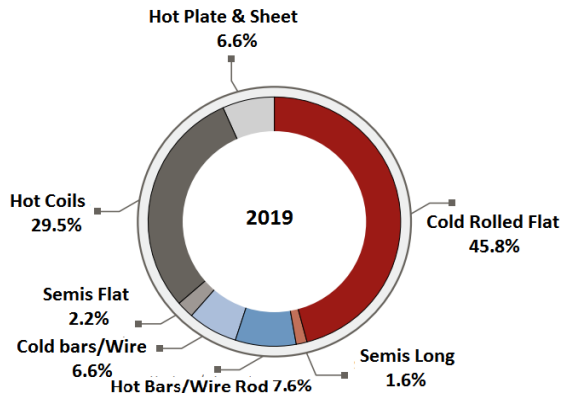
شکل ۱۶. روند مصرف فولاد ضد زنگ کشور چین.

شکل ۱۷. زمینه های مصرف فولاد ضد زنگ جهان در سال ۲۰۱۹.

مصرف فولاد ضد زنگ جهان در سال قبل ۴۳٫۸ میلیون تن به ثبت رسیده است. میزان مصرف فولاد ضد زنگ کشور چین در سال گذشته ۲۴٫۰۵ میلیون تن بوده است. میزان عبارت دیگر میزان مصرف سرانه فولاد ضد زنگ دنیا ۵٫۷ کیلوگرم برآورد شده است. میزان مصرف فولاد ضد زنگ اتحادیه اروپا ۶٫۲۰۲ میلیون تن بوده است. میزان مصرف فولاد ضد زنگ تخت و طویل اتحادیه اروپا به ترتیب ۵٫۱۳۵ و ۱٫۰۶۷ میلیون تن گزارش شده است. میزان مصرف فولاد ضد زنگ کشور هند در سال پیشین ۳٫۵ میلیون تن بوده است. امروزه مصرف سرانه فولاد ضد زنگ جهان بعنوان شاخص رعایت بهداشت در جامعه محسوب می شود. در کشورهای توسعه یافته این نرخ بالای ۱۰ کیلوگرم است. میزان مصرف سرانه فولاد ضد زنگ کشورهای ژاپن، ایتالیا و کره جنوبی نیز به ترتیب ۱۵، ۳۴ و ۲۹ کیلوگرم ثبت شده است. در حالیکه در کشورهای چین، هند و اتحادیه اروپا به ترتیب ۱۷، ۲٫۵ و ۱۵٫۵ کیلوگرم گزارش شده است. بیشترین میزان مصرف سرانه فولاد ضد زنگ با ۴۰ کیلوگرم متعلق به کشور تایوان است. میزان مصرف فولاد ضد زنگ کشور برزیل ۲۵۲ هزار تن بوده است. میزان مصرف سرانه فولاد ضد زنگ کشور آمریکا بالغ بر ۸ کیلوگرم بوده است. کشور آلمان در سال پیشین ۱۸ کیلوگرم مصرف سرانه فولاد ضد زنگ داشته است. در شکل ۱۵ رابطه میزان مصرف سرانه فولاد ضد زنگ با GDP سرانه کشورها مختلف جهان به نمایش گذاشته شده است. بررسی های انجام شده نشان می دهد که میزان مصرف فولاد ضد زنگ در سال جاری به ۴۰ میلیون تن کاهش یابد. میزان مصرف فولاد ضد زنگ کشور چین ۲۴٫۰۵ میلیون تن گزارش شده است. در شکل ۱۶ روند مصرف فولاد ضد زنگ کشور چین به نمایش گذاشته شده است. در سال ۲۰۱۹، میزان مصرف سرانه فولاد ضد زنگ کشور چین به ۱۵ کیلوگرم بوده است. بیش از ۳۷٫۵٪ فولاد ضد زنگ تولیدی جهان در تهیه محصولات فلزی، ۱۲٫۲٪ در زیر ساختارها، ۸٫۵٪ در تولید تجهیزات موتور و قطعات ۷٫۷٪، در ساخت ماشین های برقی و بقیه ۴٫۹٪ و در حمل و نقل و غیره بکار گرفته می شود (شکل ۱۷). سهم تجهیزات موتور و قطعات در مصرف فولاد ضد زنگ جهان در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه به ترتیب ۱۷٫۵ و ۴٫۴٪ می باشد.

تجارت فولاد ضد زنگ

شکل ۱۸. سهم انواع نیمه محصولات در صادرات فولاد ضد زنگ جهان در سال ۲۰۱۹.

شایان ذکر است با توجه قابل بازیافت بودن قراضه فولاد ضد زنگ، تجارت و صادرات قراضه این فولاد اهمیت پیدا کرده است. حجم صادرات قراضه فولاد ضد زنگ جهان در سال گذشته ۵,۹۴ میلیون تن برآورد شده است. بیشترین صادرات قراضه فولاد ضد زنگ را با ۳,۶۹ میلیون تن اروپای غربی انجام داده است. بیشترین واردات قراضه فولاد ضد زنگ را با ۳,۳۸ میلیون تن باز اروپای غربی داشته است. در سال گذشته در تولید فولاد ضد زنگ، ۵۰٪ مواد خام مصرفی را قراضه فولاد ضد زنگ تشکیل داده است. سهم قراضه در تولید فولاد ضد زنگ آستیتی جهان ۳۸٪ بوده است. ۶۰٪ قیمت تمام شده فولاد ضد زنگ را در سال قبل مواد خام تشکیل داده است. روند صادرات قراضه فولاد ضد زنگ دنیا در جدول ۸ دیده می شود. در جدول ۹ نیز نواحی صادر کننده قراضه فولاد ضد زنگ دنیا از نظر می گذرد. در جدول های ۱۰ و ۱۱ کشورهای اصلی صادر و وارد کنندگان قراضه فولاد ضد زنگ دیده می شود. در سال گذشته، میزان صادرات خالص قراضه فولاد ضد زنگ کشورهای مکزیک و کانادا به ترتیب ۱۱۴ و ۵۸ هزار تن به ثبت رسیده است. شایان ذکر است، قیمت قراضه فولاد ضد زنگ ۸-۱۸ در اروپا و آمریکا در سال قبل به ترتیب ۱۱۱۲ t/€ و ۱۱۷۸ t/\$ بوده است. در دو دهه قبل تعداد شرکت های تولید کننده فولاد ضد زنگ اروپا ۱۴ شرکت بود، با ادغام های انجام شده این تعداد به ۳ شرکت کاهش یافته است. در جدول ۱۲ روند تغییر قیمت فروش فولاد ضد زنگ ورق سرد مارک ۳۰۴ به ضخامت ۲ میلیمتر در فصل های ۲ سال اخیر از نظر می گذرد. در شکل ۱۹ نیز قیمت رسمی فلز نیکل در بورس LME لندن در

در سال قبل ۱۹,۳ میلیون تن فولاد ضد زنگ تولیدی به نقاط دیگر جهان صادر شده است. بیشترین صادرات فولاد ضد زنگ را با ۹,۹۸ میلیون تن قاره آسیا انجام داده است. بیشترین واردات فولاد ضد زنگ را نیز باز با ۹,۵۵ میلیون تن اروپای غربی داشته است. در جدول ۶ نواحی صادر کننده ضد فولاد ضد زنگ دنیا داده شده است. میزان واردات فولاد ضد زنگ کشورهای آلمان و ایتالیا به ترتیب ۲,۳ و ۱,۶ میلیون تن گزارش شده است. میزان صادرات فولاد ضد زنگ آلمان ۸۶۰ هزار تن بوده است. در سال گذشته ژاپن ۹۱۳ هزار تن فولاد ضد زنگ صادر و ۲۳۳ هزار تن فولاد ضد زنگ وارد کرده است. میزان صادرات فولاد ضد زنگ چین به ترتیب ۳,۵ و ۰,۷۸ میلیون تن به ثبت رسیده است. میزان صادرات فولاد ضد زنگ چین به کشورهای کره جنوبی و تایوان به ترتیب ۴۹۰ و ۳۹۷ هزار تن بوده است. در سال پیشین اندونزی ۴۸۵ هزار تن فولاد ضد زنگ به چین صادر کرده است. آمریکا در سال قبل ۷۴۵ هزار تن فولاد ضد زنگ واردات داشته است. میزان صادرات و واردات فولاد ضد زنگ کشور کانادا به ترتیب ۳۰ و ۳۲۱ هزار تن به ثبت رسیده است. روند صادرات فولاد ضد زنگ دنیا نیز در جدول ۷ مشاهده می گردد. در شکل ۱۸ سهم انواع نیمه محصولات در صادرات فولاد ضد زنگ جهان در سال قبل مشاهده می گردد. سهم ورق سرد و گرم کویل شده در صادرات فولاد ضد زنگ جهان در سال پیشین به ترتیب ۴۵,۸٪ و ۲۹,۵٪ ثبت شده است.

جدول ۶. نواحی صادر کننده فولاد ضد زنگ جهان در سال ۲۰۱۹.

Area	Volume MTT
Asia	9980.7
W. Europe	8252.8
NAFTA	503.7
Africa	280.7
Latin America	62.1
E. Europe	54.4
Middle East	163.3
Australia – Oceania	3.4
TOTAL	19301

جدول ۱۰. کشور اصلی صادر کننده قراضه فولاد ضد زنگ جهان.

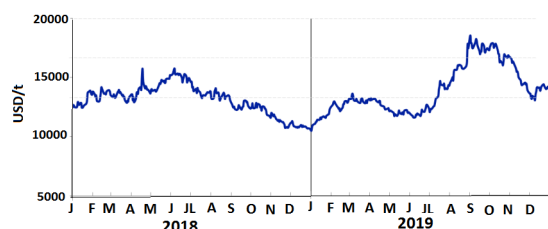
Country	2016		2017		2018		2019	
	K tons	Rank	K tons	Rank	K tons	Rank	K tons	Rank
Germany	827	1	893	1	856	1	836	1
United Kingdom	134	5	130	7	183	5	340	2
Netherlands	395	2	310	2	300	3	304	3

جدول ۱۱. کشور اصلی وارد کننده قراضه فولاد ضد زنگ جهان.

Country	2016		2017		2018		2019	
	K tons	Rank	K tons	Rank	K tons	Rank	K tons	Rank
India	763	2	901	1	1,041	1	1,322	1
Belgium	832	1	852	2	933	2	764	2
Finland*	642	3	577	3	548	3	564	3

جدول ۱۲. روند تغییر قیمت فروش فولاد ضد زنگ ورق سرد مارک ۳۰۴ به ضخامت ۲ میلیمتر.

USD / Mt	2018				2019			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
United States	2,725	3,053	3,121	2,858	2,643	2,786	2,716	2,964
Europe	2,974	2,908	2,772	2,438	2,361	2,483	2,504	2,458
Taiwan	2,269	2,281	2,143	2,050	1,850	1,861	1,930	2,029

شکل ۱۹. قیمت رسمی فلز نیکل در بورس LME لندن در دو سال گذشته.

جدول ۹. نواحی صادر کننده قراضه فولاد ضد زنگ جهان در سال ۲۰۱۹.

Area	Volume MTT
W. Europe	3691.3
NAFTA	752
Asia	806.2
E. Europe	123.9
Middle East	188.4
Latin America	61.4
Australia – Oceania	115.6
Africa	202.1
Total	5940.8

ماه‌های مختلف سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ مشاهده می‌شود. با توجه به اهمیت و نقش فولاد ضد زنگ در زندگی روزمره بشر در تاریخ ۲۵ فوریه ۲۰۱۵ تمبر یاد بودی تحت عنوان فولاد ضد زنگ ۱۰۰٪ قابل بازیافت است، در کشور انگلستان به چاپ رسید.

جدول ۷. روند صادرات فولاد ضد زنگ فولاد جهان.

Year	MMT	Year	MMT
2004	16.73	2012	15.34
2005	15.73	2013	15.76
2006	17.1	2014	17.54
2007	15.5	2015	17.3
2008	14.42	2016	18.51
2009	11.6	2017	19.78
2010	14.37	2018	20.72
2011	15.74	2019	19.3

جدول ۸. روند تجارت قراضه فولاد ضد زنگ در جهان.

Year	Trade MMT	Year	Trade MMT
2002	2.9	2011	5.02
2003	3.3	2012	5.14
2004	3.9	2013	4.73
2005	4	2014	5.35
2006	5	2015	5.33
2007	5.2	2016	5.35
2008	5.3	2017	5.62
2009	4.75	2018	6.13
2010	5.2	2019	5.94

فولادسازی بر پایه هیدروژن^۱

ترجمه: محمدحسین نشاطی

اروپا است. جنبه‌های خاص آینده ESTEP مسائل مربوط به تامین، مصرف، انتقال هیدروژن و به طور کلی ذخیره انرژی را در بر خواهد گرفت. برخی از پروژه‌ها جهت گیری شده برای این هدف عبارتند از:

- پروژه Carbon2Chem® شرکت تیسن کروب با هدف استفاده از CO₂ انتشاری از کارخانه‌های فولاد و انرژی مازاد از منابع تجدیدپذیر برای تولید مواد شیمیایی. فعلاً در حال تغییر به رویکرد اجتناب مستقیم از کربن (CDA).

- پروژه H2FUTURE شرکت‌های فوست آلپین، زیمنس و Verbund؛ ساخت یک کارخانه نیمه صنعتی برای H₂ سبز در لینز، اتریش.

- پروژه شرکت‌های SSAB، LKAB و Vattenfal با ابتکار HYBRIT بر پایه فولادسازی کم کربن با استفاده از H₂. به علت ویژگی‌های منحصر به فرد خود فرآیند انرژی آبیرون و تخصص خاص خود در احیای مستقیم آهن با H₂، شرکت تنوا HYL تناسب کاملی داشت و قرارداد پروژه HYBRIT با آن بسته شد. کارخانه نیمه صنعتی در Luleå، سوئد واقع خواهد شد و انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۰ شروع به تولید کند.

فشارهای محیط زیستی و تغییرات آب و هوایی خواستار کاهش میزان کربن در صنعت فولاد هستند. شرکت تنوا، با تجربه انرژی آبیرون خود، از پایه خوبی برای کمک به دستیابی به هدف فولادسازی عاری از کربن برخوردار است. استفاده از هیدروژن به عنوان احیاکننده سنگ آهن در آزمایشگاه و در سطح واحد نیمه صنعتی (پایلوت پلنت) با تکنولوژی انرژی آبیرون، با استفاده از بیش از ۹۰ درصد H₂ به عنوان احیاکننده اثبات شده است. هرچند، آزمایش‌های کارخانه نمایشی در حال پیشرفت است، برای رقابت پذیری تولید DRI بر پایه H₂ با تولید آهن بر پایه سوخت فسیلی، لازم است قیمت برق تولیدی از منابع تجدیدپذیر به ۰,۰۳ دلار بر هر kWh یا کمتر، و CAPEX نیز به طور قابل توجهی کاهش یابد.

با افزایش نگرانی‌های محیط زیستی و تغییرات آب و هوایی، صنعت فولاد به طور جدی در حال ارزیابی چگونگی قابلیت کاهش اثرات کربن خود است. به طور کلی، اروپا در این زمینه پیشتاز است، تحقیق در مورد شدت استفاده از احیای آهن بر پایه هیدروژن به عنوان یک جایگزین دراز مدت برای فرآیندهای بر پایه کربن است. گام اصلی، همانطور که در برنامه تحقیقات استراتژیک خط مشی تکنولوژی فولاد اروپا (ESTEP) تشریح شده، ابتکار در فولادسازی کم کربن آینده

۱- این متن ترجمه کامل مقاله زیر است:

Hydrogen-based steelmaking ,MILLENNIUM STEEL.2019

فرآیند پایه ZR امکان استفاده مستقیم از گاز طبیعی را می‌دهد اما کارخانه‌ها همچنین می‌توانند از ریفورمرهای معمولی بخار آب-گاز طبیعی نیز به عنوان یک منبع بیرونی گازهای احیائی استفاده کنند. سایر عوامل احیاکننده مواردی همانند هیدروژن، گاز ترکیبی (syngas) تولید شده از ذغال سنگ، کک نفتی و سوخت‌های فسیلی مشابه، و گاز کوره کک سازی، همچنین منابع بالقوه گاز احیائی، بسته به وضعیت خاص و در دسترس بودن می‌باشند. در هر نوع، همان فرآیند پایه بدون در نظر گرفتن منبع گاز احیائی مورد استفاده قرار می‌گیرد. پیکربندی کنونی این تکنولوژی از یک فرآیند پیوسته بر پایه کوره ستونی استفاده می‌کند، که در طی سال‌ها کیفیت محصول و کارایی فرآیند هر دو به طور قابل ملاحظه ای بهینه شده‌اند. تکنولوژی ZR در حال حاضر انعطاف‌پذیرترین گزینه برای تولید DRI بر اساس پیکربندی ساده منحصر به فرد فرآیند آن و انعطاف‌پذیری وسیع آن برای استفاده از منابع انرژی متفاوت و قابلیت دسترسی به مواد اولیه است، از این رو به راحتی قابل بکارگیری برای استفاده با هیدروژن بود. یک واحد مدرن ZR در شکل ۲ نشان داده شده است.

شکل ۲. کارخانه انرژی‌آیرون شرکت سوئز استیل، مصر.

سابقه تاریخی استفاده از H₂ در فولادسازی DR-EAF

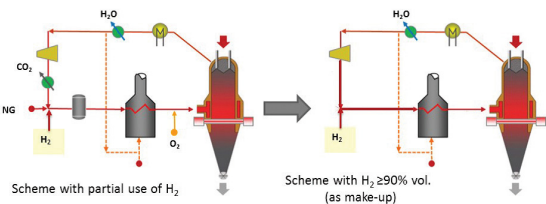
از لحاظ تاریخی، مسیر فولادسازی بر اساس DR-EAF همیشه با استفاده از H₂ معمولاً تولید شده از طریق گاز طبیعی (NG) توسط ریفورمرهای کاتالیزوری مشخص شده است. از آنجا که NG منبع هیدروکربن است، غلظت H₂ تولید شده می‌تواند متغیر و مخلوط با CO، وابسته به نسبت اکسیدکننده مصرفی باشد.

• پروژه SALCOS شرکت سالزگیت (فولادسازی کم CO₂ سالزگیت) با DRI پرکربن به عنوان خوراک به BF و EAF (جایگزین BOF) در ترکیب با پروژه GrinHy برای تولید H₂ از طریق الکترولیزهای برگشت پذیر، دما بالا از طریق انرژی تجدیدپذیر؛ برای تولید DRI مورد استفاده قرار می‌گیرد. پروژه SALCOS، یک مطالعه آغاز شده توسط سالزگیت همراه با تنوا/دانیلی و Fraunhofer-Gesellschaft در سال ۲۰۱۵، که برای تجزیه و تحلیل قابلیت‌های از قبیل موجود تکنولوژی‌های در دسترس برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، بررسی پیامدها بر کارخانه‌های یکپارچه فولاد و نشان دادن امکان ایجاد سهم قابل توجهی در کاهش اثرات کربن طراحی شده است.

فرآیند انرژی‌آیرون

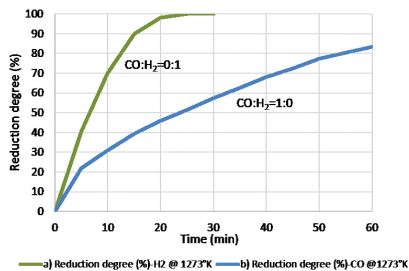
فرآیند انرژی‌آیرون (تکنولوژی HYL DRI توسعه یافته مشترک توسط تنوا و دانیلی) در دهه ۱۹۵۰ با نصب اولین کارخانه احیای مستقیم بر پایه گاز در مقیاس صنعتی در هیلسا در مونتیری، مکزیک، با استفاده از گاز غنی از H₂ (در نسبت CO/H₂ ~۵) به عنوان عامل احیا آغاز شد. تحولات بعدی شامل حذف انتخابی CO₂ برای افزایش کارایی فرآیند در عین حال کاهش مصرف انرژی و ارائه راه حل عملی برای جذب و تجاری سازی CO₂ (CCU)، توسعه نوع ZR (بدون ریفورمر) برای کارایی بیشتر فرآیند در عین حال تولید DRI پرکربن (< ۳٪ C)، استفاده از سیستم پیشرو قابل اعتماد Hytemp برای انتقال گرم DRI، و تغذیه EAF توسط انتقال پنوماتیک، دوست دار محیط زیست می‌باشد.

فرآیند انرژی‌آیرون ZR برای تولید DRI (شکل ۱، چپ) گامی بزرگ به پیش در جهت کاهش اندازه و بهبود کارایی کارخانه‌های احیای مستقیم است. گازهای احیاکننده از طریق ریفورمینگ در محل در درون راکتور تولید می‌شوند، تغذیه گاز طبیعی به عنوان گاز افزودنی به مدار احیاکننده و تزریق اکسیژن در ورودی راکتور انجام می‌شود.

شکل ۱. طرح شماتیک انرژی‌آیرون ZR با استفاده از H₂.

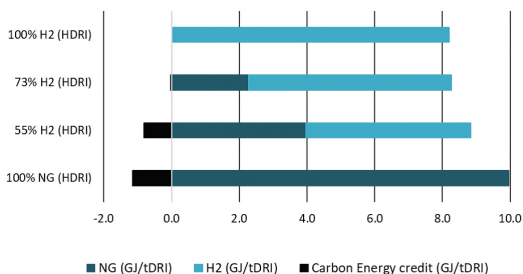
آهن با H₂ نسبت به CO به میزان ۴ برابر سریعتر است.

شکل ۳. احیا بر حسب زمان برای CO:H₂: ۰:۱ و CO:H₂: ۱:۰.

انرژی آبیرون ZR برای استفاده شدید از H₂

پیکربندی اصلی فرآیند ZR بدون در نظر گرفتن منبع گاز احیای افزودنی یکسان است. تنها تفاوت این است که برای استفاده H₂ بیش از ۷۳٪ درصد (انرژی) یا ۹۰٪ درصد حجمی در ورودی راکتور، طرح فرآیند با رفع نیاز به یک سیستم حذف انتخابی CO₂ ساده شده است. برای غلظت‌های بالاتر H₂، هر ورودی کربن به سیستم از طریق NG، همراه با اجزای دیگر مانند N₂، از طریق تخلیه گاز خروجی (tail gas) از سیستم حذف می‌شود، که به عنوان سوخت در گرمکن گاز مورد استفاده قرار می‌گیرد. شکل ۱ طرح شماتیک اولیه در غلظت بالای H₂ را نشان می‌دهد. از لحاظ مصرف انرژی، تأثیر H₂ (به صورت درصدی از کل انرژی ورودی)، در مقایسه با NG در شکل ۴ نشان داده شده است. صرفه‌جویی در انرژی مصرفی به میزان ۲۲،۰ GJ/t در کارخانه DR وجود دارد، زیرا H₂ از قبل موجود است، و نیازی به اصلاح NG وجود ندارد؛ اما، هیچ اعتباری هم به درصد C در DRI نیست.

شکل ۴. ارقام مصرف انرژی برای NG (3.5%) و H₂ (0%) - انرژی ورودی.

جدول ۱- ویژگی های گاز اصلاح شده در تکنولوژی های DR.

پارامتر مربوط به H ₂	انرژی آبیرون	دیگر تکنولوژی DR
نسبت H ₂ O/CO در ریفرمر NG	۲،۰-۲،۵	۱،۵
نسبت H ₂ /CO در احیائی	۴-۵	۱،۷
H ₂ به راکتور %	~۷۰	~۵۵

با شروع از دهه ۱۹۵۰، اکنون صدها کارخانه DR و هیدروژن با استفاده از تکنولوژی HYL/انرژی آبیرون با گاز اصلاح شده (ریفرم شده) به عنوان منبع گاز احیائی و ریفرمر معمولی NG/بخار آب در حال تولید هستند. به طور مشخص، بیش از ۴۰ کارخانه HYL/انرژی آبیرون از این نوع ریفرمر NG در صنعت فولاد استفاده می‌کنند. ویژگی‌های عملیاتی معمول این کارخانه‌ها و تکنولوژی رقیب (میدرکس) در جدول ۱ نشان داده شده است. سطح بالاتر H₂ برای انرژی آبیرون نشان داده شده است. در هر نوع فرآیند، تا زمانی که از NG به عنوان منبع اصلی تولید H₂ استفاده می‌شود، CO₂ به صورت محصولی جانبی وجود خواهد داشت، که در هر دو مورد، کارخانه DR و کارخانه ذوب منتشر می‌شود.

تجربه استفاده از H₂ برای احیای سنگ آهن در تکنولوژی انرژی آبیرون

از نظر ترمودینامیکی H₂ اکسید آهن را آسانتر از CO احیا می‌کند (انرژی آزاد گیبس). احیای سنگ آهن با H₂ واکنش بسیار گرماگیری است، که در دماهای بالا تقویت می‌شود، و نیاز به غلظت بالای H₂ در دمای پایین دارد. در مقایسه، احیا با CO یک واکنش گرمازا است، که در دماهای پایین تقویت می‌گردد و در غلظت‌های پایین CO رخ می‌دهد. اما، داده‌های ترمودینامیکی اطلاعاتی در مورد سرعت انجام واکنش‌های احیا ارائه نمی‌دهند. این موضوع به کینتیک واکنش‌ها بستگی دارد، و پارامترهای فرآیند را می‌توان تنها توسط آزمایش‌های تجربی تعیین کرد.

از نظر کینتیک، اثر دما بر میزان احیای سنگ آهن با استفاده از گازهای با نسبت‌های مختلف CO/H₂ مورد بررسی قرار گرفته است. درجه احیا در ۱۰۰۰ درجه سانتی‌گراد برای نسبت‌های CO/H₂ برابر با ۱:۰ و ۰:۱، در شکل ۳ نشان داده شده است. به طور کلی، هرچه دما بالاتر فرآیند احیا سریعتر، چه عامل احیا H₂ باشد چه CO. اما، احیای سنگ

تجربه کارخانه نمایشی/نیمه صنعتی با ۱۰۰~ درصد H2

علاوه بر تجربه زیاد صنعتی برای استفاده از H2 در گاز اصلاح شده، Tenova HYL در دهه ۱۹۹۰ آزمایش‌های گسترده‌ای را در یک کارخانه نیمه صنعتی با ۹۰ درصد حجمی H2 و بالاتر (شکل ۵)؛ تولید H2 از گاز اصلاح شده از یک کارخانه صنعتی DR توسط تغییر واکنش گاز آب و حذف CO2 انجام داد.

شکل ۵. کمپین های آزمایشی های کارخانه نیمه صنعتی HYL با (حجم) $H_2 \geq 90\%$.

کارخانه نمایشی/نیمه صنعتی در Hylsa Monterrey دارای سرعت تولید ۳۶ tDRI در روز با انعطاف پذیری کامل برای تولید HDRI، CDRI، برای تولید HBI و HDRI برای انتقال مستقیم پنوماتیک به واحد نیمه صنعتی EAF مجاور بود. این کارخانه همچنین دارای قابلیت کامل برای ترکیب (سنتز) همه نوع گازهای احیاکننده بود؛ از ۱۰۰ درصد H2 تا ۱۰۰ درصد CO، شامل گاز اصلاح شده، گاز معمولی کوره کک‌سازی و گازهای مولد گاز ذغال سنگی. در واقع، فرآیند ZR در این کارخانه در دهه ۱۹۸۰ توسعه یافته و به نمایش گذاشته شد.

کمپین تجربی شامل ۱۵ مورد شرایط فرآیندی مختلف، بسته به نوع DRI و کیفیت قابل دسترس بود. این شامل

تولید CDRI و HBI با درجه فلزی (متالیزاسیون) ۹۶-۹۴ درصد و کربن ۱~۰,۲ درصد، بسته به غلظت CO-CH4 در مدار بود.

این آزمایش‌ها تمام اطلاعاتی را که لازم بود تعیین شوند تأمین کردند از جمله آن‌ها:

- پارامترهای فرآیند و طراحی عمدتاً مربوط به همبستگی دما و جریان بهینه سازی شده گاز احیاکننده
- کیفیت DRI از لحاظ درجه فلزی و کربن محلولی
- بهینه سازی فشار عملیاتی، نسبت L/D رآکتور، زمان ماندگاری جامدات (τ)، یکنواختی بدست آمده کیفیت DRI، تعیین ضریب شناوری (f) برای اطمینان از سرعت و توزیع مناسب گاز از طریق بستر جامد.

این کمپین‌ها با H2 بالا مویید این واقعیت است که تکنولوژی انرژ‌آیرون از قبل برای استفاده از ۱۰۰ درصد H2 در دسترس می باشد. تمام داده‌های مورد نیاز برای طراحی و عملیات تحت این شرایط در دسترس است و می تواند مستقیماً در هر کارخانه موجود و/یا جدید DR قابل استفاده باشد.

تولید «سبز» H2

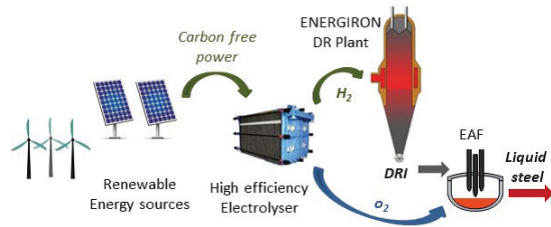
در حال حاضر تنها راه تولید عاری از کربن یا تولید «سبز» H2 الکترولیز آب با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر برای تأمین برق مورد نیاز، و بدینسان حذف اثرات کربن (CDA) برای تولید آهن و فولاد است. یک مثال بر اساس فرآیند احیای مستقیم انرژ‌آیرون در شکل ۶ نشان داده شده است. اکنون تعدادی تکنولوژی الکترولیز برای تولید هیدروژن از آب در دسترس است. غشای تبادل پروتون (PEM) و الکترولیزهای قلیایی اتمسفری (AAE) از قبل برای تولید H2 با خلوص بالا، با مصرف برق از ۳,۸ تا ۴,۶ kWh/Nm³ گاز هیدروژن (H2) در حال کار هستند. این موارد حدود ۳ h/Nm³ ۴۰۰۰ هیدروژن (H2) تولید می کنند، که برای عملیات یک مدول DR با تولید سالانه ۵۰۰۰۰-۴۰۰۰۰ تن DRI بسته به در دسترس بودن سوخت های جایگزین مناسب است. تکرار مدول‌های موجود برای کارخانه‌های DR با اندازه بزرگتر متناسباً مورد نیاز است. الکترولیزهای دما بالا (HTE)، استفاده کننده از بخار و با مصرف انرژی ۳,۶ kWh/Nm³ هیدروژن (H2) در حال حاضر نیز در مقیاس کوچکتری در حال تولید هستند.

کلی، گزینه ۲) انتخاب مرجح برای فولادسازی بر پایه H₂ خواهد بود.

اقتصاد تولید آهن بر پایه H₂

از لحاظ OPEX، تولید هیدروژن توسط الکترولیز آب به مفهوم هزینه مستقیم اتصال به شبکه برق است. مصرف انرژی برای DRI، با توجه به مقدار 24.5 kWh/Nm^3 ، بر اساس تکنولوژی انرژی آهن ZR تقریباً 3.0 MWh/t DRI خواهد بود. از آنجا که H₂ از انرژی تجدیدپذیر تولید خواهد شد، هرگونه تجزیه و تحلیل هزینه باید بر روی این نوع از هزینه انرژی انجام شود. در حال حاضر این در مقایسه با تولید برق از سوخت فسیلی بالا است. اما، این هزینه در حال کاهش می‌باشد. برای مثال، در آلمان، هزینه برق از منابع تجدیدپذیر تا حدود 0.05 دلار بر kWh کاهش یافته است که به معنی معادل حدود 16 دلار بر GJ برای تولید DRI است که هنوز هم در مقایسه با هزینه‌های معمول انرژی برای تولید DRI نسبتاً بالا است. هزینه‌های مربوط به آب افزودنی (میک-آپ)، CAPEX مدول‌های الکترولیز، ذخیره‌سازی و انتقال H₂ (هنگامی که قابل اجرا باشد) و اهداف انتشار CO₂، با اعتبار بستانکار مربوطه نیز باید در معادله هزینه لحاظ شوند.

طبق اعلام IRENA، آژانس بین‌المللی انرژی تجدیدپذیر، برق از انرژی‌های تجدیدپذیر به زودی به طور پایداری ارزانتر از برق تولیدی از سوخت‌های فسیلی خواهد شد. آنها تخمین می‌زنند که تا سال ۲۰۲۰، همه تکنولوژی‌های تولید برق [تجدیدپذیر] که اکنون استفاده تجاری دارند در داخل محدوده قیمت برق حاصل از سوخت فسیلی، بیشترشان در انتهای پایین یا حتی کمتر از سوخت فسیلی قرار خواهند گرفت. ثبت قیمت‌های پایین برای انرژی فتوولتائیک خورشیدی (PV) در سال ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ در دبی، مکزیک، پرو، شیلی، ابوظبی و عربستان سعودی نشان داده است که یک LCOE (هزینه برق هم سطح شده) 0.03 دلار بر kWh از ۲۰۱۸ به بعد با شرایط مناسب امکان‌پذیر است. تا سال ۲۰۱۹، بهترین پروژه‌های انرژی بادی ساحلی (onshore) و خورشیدی PV، توانائی تحویل برق برای یک LCOE معادل 0.03 دلار بر kWh یا کمتر، با CSP (انرژی خورشیدی متمرکز) و انرژی بادی فراساحلی (offshore) توانائی تأمین بسیار رقابتی برق را خواهند داشت. در آینده به طور فزاینده‌ای، بسیاری از پروژه‌های تولید برق

شکل ۶. مسیر فولادسازی بدون کربن بر اساس فرآیند احیای مستقیم انرژی آهن.

چالش‌های ذوب DRI تولیدی بر پایه H₂ در EAF

عملیات EAF برای ذوب DRI بر اساس ویژگی‌های شیمیایی و فیزیکی آن، نیاز به احیای FeO باقیمانده، و تقویت تشکیل سرباره پفکی می‌باشد. درصد بهینه C در DRI بر اساس مقدار DRI در ترکیب شارژ برای کیفیت فولاد مورد نظر و سناریوی هزینه خاص در هر کارخانه است، اما، روند به سمت استفاده از DRI پرکربن به دلیل ورود انرژی اضافی شیمیایی به کوره می‌باشد. DRI بر پایه H₂ میزان کربن کمتری دارد، بنابراین نیاز به عملیات ویژه برای ذوب در EAF، از جمله، برای مثال، کربن تزریقی بیشتر به صورت جداگانه از طریق لنس‌ها خواهد داشت.

دو روش اساسی برای تولید DRI وجود دارد:

۱) تولید DRI از سنگ آهن عالی با عیار بالای Fe، با درجه فلزی بهینه/بالاترین (۹۶٪~ درصد)، بنابراین به حداقل رساندن FeO محتوی. با در نظر گرفتن الزامات استوکیومتری احیای FeO باقیمانده و به حداقل رساندن نیازهای ذوب کردن، درصد C در DRI باید $1.2-0.8$ درصد باشد. این شامل فرآیند انرژی آهن با 90% (حجمی) H₂ به اضافه مقداری تزریق NG می‌باشد.

۲) تولید DRI با 0 درصد C از سنگ آهن‌های انتخابی از طریق احیا با 100 درصد H₂ در کارخانه DR و اینکه تغذیه به EAF نیاز به یک حداقل مقدار کربن $12-15 \text{ kg C/tLS}$ ، عملیات ذوب کردن و شیوه‌های مهندسی سرباره خاص خواهد داشت.

هر دو گزینه عملی هستند، اما از نظر انتشار کلی CO₂ مربوط به سیستم یکپارچه DR-EAF، گزینه ۱) باعث انتشار حدود 150 tLS/kg CO_2 می‌شود و گزینه ۲) حدود 50 tLS/kg CO_2 انتشار خواهد کرد. بنابراین از لحاظ کربن‌زدائی

تجدیدپذیر، بدون حمایت مالی به هزینه تولید برق کمتر از سوخت فسیلی دست خواهند یافت.

برای رقابت پذیری از لحاظ تولید سبز DRI بر پایه H₂، طبق بازده فعلی الکترولیزر و بدون اعتبار بستانکار CO₂، برق از منابع تجدیدپذیر باید برابر یا کمتر از ۰,۰۳ دلار بر kWh باشد. CAPEX نیز باید به طور قابل توجهی کاهش یابد. این ممکن است در سالهای آینده امکانپذیر باشد.

نتیجه گیری

فشارهای زیست محیطی و تغییرات آب و هوایی خواهان کاهش اثرات کربن در صنعت فولاد است استفاده از هیدروژن به عنوان احیاکننده سنگ آهن در سطح آزمایشگاهی و کارخانه نیمه صنعتی اثبات شده است

تکنولوژی ZR تنوا با استفاده از بیش از ۹۰ درصد H₂ به عنوان احیاکننده، در مرحله کارخانه نیمه صنعتی اثبات شده است و بخشی از پروژه فولادسازی عاری سوخت فسیلی HYBRIT است

برای رقابت پذیری با تولید آهن بر پایه سوخت فسیلی، تولید DRI بر پایه H₂ (با استفاده از بازدهی فعلی الکترولیزر و بدون اعتبار بستانکار CO₂)، هزینه برق از منابع تجدیدپذیر باید به ۰,۰۳ دلار بر kWh یا کمتر کاهش یابد و CAPEX نیز باید به طور قابل توجهی کاهش یابد.

تنوا، با تجربه تکنولوژی انرژی آبیرون خود، در موقعیت خوبی برای کمک به دستیابی به هدف فولادسازی عاری از کربن قرار دارد.

اخبار داغی

انجمن آهن و فولاد ایران

مجمع عمومی عادی انجمن آهن و فولاد ایران

مجمع عمومی عادی سالیانه انجمن آهن و فولاد ایران بر اساس دعوت قبلی در روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۶/۱۹ در محل آمفی تئاتر انجمن با اکثریت اعضا برگزار شد. در این مجمع پس از تلاوتی از کلام ا... مجید و پخش سرود ملی، اعضای هیأت رئیسه انتخاب شدند، سپس بر طبق دستور جلسه در ابتدا گزارشی توسط آقای دکتر نجفی زاده در مورد فعالیت‌های انجمن و عملکرد آن در فاصله زمانی بین دو مجمع به استحضار حاضرین رسید. سپس گزارشی از خزانه دار، بازرس و حسابرس قانونی ارائه شد. در پایان جلسه مجمع نیز صورت‌های مالی و ترازنامه سال ۹۸ به اتفاق آراء مورد تصویب قرار گرفت.

اقدامات جهت برگزاری سمپوزیوم فولاد ۹۸ در جزیره کیش

بیست و دومین سمپوزیوم فولاد ۹۸ با شعار «چالش‌های موجود در تامین مواد اولیه، تجهیزات، دانش فنی و توسعه

جلسه هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران

جلسه هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران با حضور اکثریت اعضا، روز چهارشنبه مورخ ۹۹/۶/۱۹ در دفتر مدیریت انجمن برگزار شد. در این جلسه که به دلیل رعایت پروتکل‌های بهداشتی در مقابله با ویروس کرونا، برخی از اعضای هیأت مدیره بصورت ویدئو کنفرانس در جلسه حضور داشتند، ابتدا آقای دکتر نجفی زاده، رئیس هیأت مدیره انجمن آهن و فولاد ایران، گزارشی از عملکرد این انجمن در سال ۹۸ ارائه نمودند. سپس صورت‌های مالی سال ۹۸ به اتفاق آراء مورد تصویب قرار گرفت، همچنین بودجه پیشنهادی سال ۹۹ نیز ارائه و مورد تأیید قرار گرفت. در ادامه اعضای هیأت مدیره در ارتباط با فعالیت‌ها و اهداف آتی انجمن به بحث و تبادل نظر پرداختند. کسب رتبه A برای انجمن آهن و فولاد ایران از سوی کمیسیون انجمن‌های علمی ایران برای ۹ سال متوالی، انجمن آهن و فولاد ایران را بعنوان یک انجمن برتر و شاخص در بین ۳۹۱ انجمن علمی کشور متمایز کرده است.

زیر ساخت‌ها در رقابت‌پذیری محصولات فولادی» قرار بود در تاریخ‌های ۶ الی ۸ اسفند ۹۸ در جزیره کیش برگزار شود همانگونه که مستحضرید کلیه اقدامات اجرایی سمپوزیوم فولاد ۹۸ نهایی شده بود و این سمپوزیوم از کلیه جهات آماده برگزاری در تاریخ‌های ۶ الی ۸ اسفند ۹۸ بود که به دلیل شیوع ویروس کرونا و طی ابلاغ در ساعات پایانی ۴ اسفند ۹۸ توسط شورای بهداشت به همراه شورای تأمین و سازمان منطقه آزاد کیش برگزاری این سمپوزیوم لغو گردید و اجرای آن پس از جلسات متعدد و هماهنگی‌های انجام شده با مسئولین ذریبط جزیره کیش با ابلاغ شورای

سلامت جزیره کیش مقرر گردید در تاریخ‌های ۱۴ الی ۱۶ مهر ماه سال ۹۹ برگزار گردد.

این سمپوزیوم توسط انجمن آهن و فولاد ایران و با حمایت مالی ۱۰ شرکت فولادی و معدنی از جمله: فولاد مبارکه، فولاد خوزستان، ذوب آهن اصفهان، فولاد آلیاژی ایران، تهیه و تولید مواد معدنی ایران، معدنی و صنعتی گل‌گهر، سرمایه‌گذاری و توسعه گل‌گهر، سنگ آهن مرکزی ایران، توسعه آهن و فولاد گل‌گهر و مجتمع جهان فولاد سیرجان به مدت ۳ روز برگزار خواهد شد.

اخبار اعضای حقوقی انجمن آهن و فولاد ایران

شرکت فولاد هرمزگان

جهش کیفی تختال فولاد هرمزگان

بنا به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، بازرسی‌های گرم و سرد تختال‌های تولیدی در سه‌ماهه نخست سال ۱۳۹۹ حاکی از آن است که روند روبه‌رشد کیفی تولید در این شرکت به میزان بی‌سابقه‌ای افزایش یافته است، تا جایی که در اردیبهشت‌ماه ۹۹/۲۹ درصد تختال‌ها بدون نیاز به عملیات اصلاحی مورد تأیید بازرسان کیفی این شرکت قرار گرفت.

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

دریافت گواهینامه استاندارد ملی ایران برای تولید ریل

به گزارش روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، گواهینامه استاندارد ملی ایران برای تولید ریل راه آهن و پروانه کاربرد علامت استاندارد این محصول طی آیین ویژه‌ای چهارشنبه ۵ شهریور ماه از سوی نیره پیروز بخت معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان ملی استاندارد ایران به منصور یزدی زاده مدیرعامل ذوب آهن اصفهان اعطا شد.

شرکت فولاد مبارکه اصفهان

طراحی و تولید ورق‌های فولادی گرم به ضخامت‌های ۱۲ و ۱۴ میلی‌متر، گرید ASTM A204GR.B

به گزارش روابط عمومی فولاد مبارکه اصفهان، برای اولین بار در کشور تولید ورق‌های فولادی گرم نوردیده به ضخامت‌های ۱۲ و ۱۴ میلی‌متر انجام شد. با دست‌یابی به دانش فنی تولید این ورق‌ها از این پس امکان تولید انبوه آن نیز میسر خواهد شد. با تولید این ورق‌ها در فولاد مبارکه از واردات و خروج مبالغ قابل توجهی ارز از کشور جلوگیری خواهد شد و در صورت ثبت سفارش، امکان صادرات این ورق‌ها نیز امکان‌پذیر است.

رشد ۱۰ درصدی تولید آهن اسفنجی در شرکت فولاد سفیددشت چهارمحال و بختیاری

روابط عمومی فولاد مبارکه اصفهان، از رشد ۱۰ درصدی تولید آهن اسفنجی در واحد احیا مستقیم در شرکت سفیددشت چهارمحال و بختیاری در پنج‌ماهه ابتدایی سال ۹۹ نسبت به مدت مشابه سال گذشته خبر داد. این شرکت در پنج‌ماهه اول سال ۹۹ علی‌رغم شیوع ویروس کرونا با تأمین به موقع مواد اولیه و زیرساخت‌های موردنیاز واحد احیا مستقیم و همچنین رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی و ایمنی به تولید ۳۲۵ هزار و ۵۸ تن آهن اسفنجی دست پیدا کرد.

ارتقاء رکورد تولید بریکت سرد فولاد خوزستان برای بار سوم در سال ۱۳۹۹

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان، تولید شمش بریکت فولاد خوزستان با وجود تحریم‌ها، ویروس کرونا و گرمای شدید هوا برای بار سوم در سال ۱۳۹۹ با افزایش ظرفیت تولید ماشین‌های بریکت‌زنی ارتقا یافت. رکورد تولید در فروردین‌ماه ۱۸ هزار و ۳۰۰ تن، اردیبهشت‌ماه ۱۸ هزار و ۴۰۰ تن و در تیرماه ۱۸ هزار و ۸۰۰ تن به ثبت رسید که تا حدی عقب‌افتادگی خردادماه جبران شد.

کتابچه عملکرد و اهداف ایمپاسکو منتشر شد

به گزارش روابط عمومی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران، کتابچه عملکرد و اهداف ایمپاسکو در ۷ بخش و ۷۱ صفحه با نگاهی به اقدامات سال ۱۳۹۸ و برنامه‌های آتی این شرکت تهیه شده است. کتابچه عملکرد و اهداف شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران در ابتدا به جایگاه ایمپاسکو در بخش صنعت و معدن کشور، ماموریت، چشم انداز و ارزش‌ها، استراتژی‌های کلان و دستاوردها در تحقق استراتژی‌ها در سال‌های ۹۷ تا ۹۸ می‌پردازد.

اخبار بین المللی

سنگ آهن‌هایی با عیار متوسط و البته با اندازه یکسان در مقایسه با سنگ آهن‌هایی با عیار بالا ولی مخلوط به خرده سنگ آهن‌های کم عیار مقرون به صرفه تر است.

◆ کاهش ۷ درصدی تولید فولاد در جهان

مطابق آمارهای انجمن جهانی فولاد تولید فولاد در سطح جهانی در ماه ژوئن (تیرماه) در مقایسه با ماه ژوئن سال قبل ۷ درصد کاهش داشته است. در ماه ژوئن سال ۲۰۲۰ مجموعاً از سوی ۶۴ کشور تولید کننده ۱۴۸ میلیون و ۳۰ هزار تن فولاد تولید شده است در حالیکه در ژوئن سال ۲۰۱۹ میزان تولید فولاد در سطح جهانی ۱۵۹ میلیون و ۵۴ هزار تن بوده است. تولید فولاد خام در شش ماه اول سال ۲۰۲۰، ۸۷۳/۱ میلیون تن بود که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۶ درصد کاهش داشته است. همانند ماه‌های اخیر بیشترین میزان تولید ماهانه فولاد در اختیار چین است که در ماه ژوئن توانسته ۹۱ میلیون و ۵۸۰ هزار تن فولاد تولید کند.

۱- منابع:

www.eurometal.net
www.worldsteel.org
www.irasin.ir
www.mining-technology.com
www.metalbulletin.com

◆ تأثیر مستقیم بازار خودرو بر صنعت فولاد هند

افزایش تولید خودرو در هند در ماه آگوست ۲۰۲۰ میلادی، موجب شده تا صنعت فولاد این کشور نیز با قدرت بیشتری به فعالیت ادامه بدهد. خبرهای ارسالی از صنعت فولاد هند گویای این مطلب هستند که این کشور توانسته تا حدود زیادی بر پیامدهای منفی شیوع کرونا غلبه کند. در همین راستا خبرهایی درباره افزایش صادرات فولاد از این کشور و گزارشی درباره افزایش تولید خودرو در هند منتشر شده است. نظر به تأثیر و کاربردی که فولاد در صنعت خودرو دارد، رشد خودروسازی به معنای رشد صنعت فولاد است. فولاد کاران هندی همواره از پائین بودن مصرف فولاد در داخل این کشور ناراضی بودند و خواستار ارائه راه کارهایی از سوی دولت برای افزایش مصرف داخلی فولاد هستند و اکنون به نظر می رسد در صورت ادامه رشد صنعت خودرو، روزهای خوش بیشتری در انتظار صنعت فولاد هند باشد.

◆ حمایت کارخانه‌های چین از سنگ آهن‌هایی با عیار متوسط

کارخانه‌های بزرگ چین همچنان سنگ آهن با عیار مشخص و متوسط سنگ آهن وارداتی را به خرده‌های سنگ آهن با عیار بالا ترجیح می دهند. زیرا به اعتقاد آن‌ها در بسیاری از کارخانه‌های چین قیمت تمام شده ذوب

◆ سنگاپور رقیب جدید برای واردات آهن قراضه در آسیا

سنگاپور به دلیل افزایش خرید آهن قراضه، رفته رفته خود را به عنوان قطب جدید واردات این کالا معرفی می‌کند. در سال‌های اخیر به دلیل سرعت بالای صنعتی شدن کشور سنگاپور و فقدان مواد اولیه در دسترس برای تولید فولاد در این کشور، موجب شده تا صنایع فولاد آن به استفاده از آهن قراضه در تولید متمایل شوند. همین امر موجب شده تا در سال‌های اخیر واردات این نوع فلز به سنگاپور افزایش بیابد. در حالیکه هم اکنون ترکیه، تایلند و فیلیپین وارد کنندگان اصلی آهن قراضه محسوب می‌شوند. آمارها بیانگر آن است که سنگاپور رفته رفته تبدیل به رقیبی قوی برای این کشورها در خرید آهن قراضه تبدیل می‌شود.

◆ نیروگاه تبدیل ضایعات آهن در تاتا استیل

به دنبال ادامه روند افزایش قیمت مواد خام برای تولید فولاد، شرکت فولاد تاتا استیل از بزرگترین تولید کنندگان فولاد جهان، به دنبال ساخت نخستین نیروگاه تبدیل ضایعات آهن با قابلیت تبدیل سالانه نیم میلیون تن آهن قراضه به مواد مورد نیاز برای تولید فولاد است. هند دومین تولید کننده بزرگ فولاد در جهان است اما در تامین مواد اولیه مشکل دارد و همین امر موجب شده که در اواخر سال گذشته دولت این کشور تغییراتی را در خصوص نحوه استفاده از معادن بویژه معادن سنگ آهن اعمال کند.

◆ ایران بزرگترین تولید کننده آهن اسفنجی جهان

به گزارش انجمن جهانی فولاد، ایران بزرگترین تولید کننده آهن اسفنجی در جهان لقب گرفت. ایران در فاصله ماه‌های ژانویه تا می ۲۰۲۰ به میزان ۱۲ میلیون و ۷۰ هزار تن آهن اسفنجی تولید کرده است که در مقایسه با دوره مدت مشابه سال ۲۰۱۹، ۳/۴۷ درصد رشد داشته است. پیش از این هند بزرگترین تولید کننده آهن اسفنجی در

جهان محسوب می‌شد. هند در فاصله ماه‌های ژانویه تا می ۱۱ میلیون و ۱۰ هزار تن آهن اسفنجی تولید کرده که ۲۷/۱ درصد کمتر از میزان تولید در دوره مشابه ۲۰۱۹ بوده است. کل تولید DRI جهان در پنج ماه اول سال ۲۰۲۰ در حدود ۳۲/۱ میلیون تن بود که شاهد کاهش ۱۶/۶ درصدی تولید آن نسبت به مدت مشابه در سال گذشته هستیم.

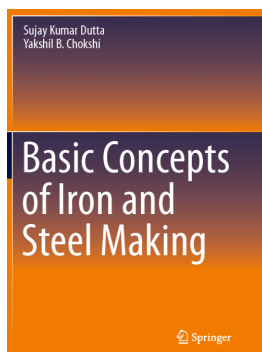
◆ راه اندازی یک اپلیکیشن ویژه در خصوص تهیه آهن قراضه در تاتا استیل

بنا به گزارش شرکت تاتا استیل، بخش بازیافت آهن قراضه این شرکت یک برنامه موبایل را برای تهیه ضایعات فلزی در هند راه اندازی کرده است. این اپلیکیشن که FerroHaat نام دارد با هدف جلوگیری از ورود قاچاقچیان به روند خرید و فروش آهن قراضه و ایجاد نوعی اطمینان در بازار فولاد راه اندازی شده است. با توجه به افزایش قیمت مواد اولیه در تولید فولاد، بسیاری از تولید کننده‌های فولاد روی به استفاده از آهن قراضه آورده‌اند و همین امر سبب افزایش قیمت این کالا در بازارها شده که این وضعیت موجب طمع تجار و قاچاقچیان گردیده است.

◆ پیش بینی کاهش ۳۰ درصدی تولید گازهای گلخانه‌ای

طبق اعلان رسمی شرکت بزرگ چند ملیتی BHP، این شرکت انتشار گازهای گلخانه‌ای (GHG) حاصل از فعالیت‌های خود را تا سال ۲۰۳۰ حداقل ۳۰ درصد کاهش می‌دهد. در واقع بی‌اچ پی بیلتون قصد دارد در سال‌های آتی نیز انتشار این گازها را به صفر برساند و به رشد تولید خود ادامه دهد. بی‌اچ پی بیلتون شرکت استخراج معادن بریتانیایی-استرالیایی است، که به عنوان بزرگترین شرکت معادن و فلزات جهان شناخته می‌شود. این شرکت در زمینه استخراج سنگ آهن و زغال سنگ، تولید و فروش آلومینیم، فولاد، منگنز و اورانیم، الماس، طلا و نقره، همچنین عرضه فراورده‌های نفتی فعالیت می‌کند.

معرفی کتاب

عنوان:

جنبه های اولیه تولید آهن و فولاد

عنوان انگلیسی:

Basic Concepts of Iron and Steel Making

نویسنده:

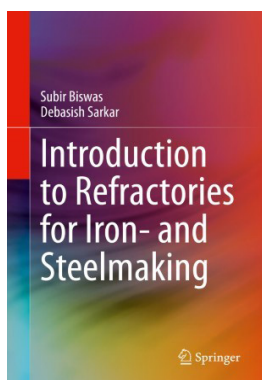
Dutta, Sujay Kumar, Chokshi, Yakshil B

ناشر:

Springer Singapore

معرفی کتاب:

این کتاب اصول اولیه تولید آهن و فولاد، از جمله موارد مربوط به مسائل شیمی- فیزیک، ترمودینامیک و مفاهیم کلیدی را ارائه می دهد. در حالی که در مورد مشکلات و راه حل های مرتبط با این صنعت نیز بحث می کند. خوانندگان این کتاب با فرآیند تولید از ابتدا تا انتها آشنا می شوند. در این کتاب به انواع فرآیندها و واکنش های موجود در هر دو روش معمولی و جایگزین پرداخته شده است. گرچه این کتاب در درجه اول به عنوان یک کتاب درسی برای دانشجویان مهندسی متالورژی در نظر گرفته شده است، اما این کتاب همچنین یک مرجع مفید برای متخصصان و محققانی است که در این زمینه کار می کنند.

عنوان:

معرفی نسوزها برای صنایع آهن و فولاد سازی

عنوان انگلیسی:

Introduction to Refractories for Iron- and Steelmaking

نویسنده:

Biswas, Subir, Sarkar, Debasish

ناشر:

Springer International Publishing

معرفی کتاب:

این کتاب انتخاب مواد اولیه، طراحی و خواص نسوزها، روش های کاربرد آنها و تجزیه و تحلیل کاملی از مواد نسوز در صنایع مدرن آهن و فولاد را ارائه می دهد. افزایش تقاضای روزانه از مواد نسوز مدرن را توصیف می کند و توضیح می دهد که چگونه می توان این نیازها را برطرف کرد و یا به آنها کمک کرد تا به تمیزترین و بیشترین بازده آهن و فولاد دست یابند. این کتاب با هدایت ویراستاران با سابقه دانشگاهی و صنعتی جمع آوری شده است و می تواند در دوره های دانشگاهی و به عنوان مرجعی برای متخصصان صنعت استفاده شود.

سمینارهای بین‌المللی

No.	Title	Location	Date	Website
1	Steel Success Strategies 2020	online	26-28 October 2020	www.amm.com
2	International Ferroalloys Conference	Virtual Event, Czech Republic	9-11 November 2020	www.metalbulletin.com
3	Middle East Iron & Steel 2020	Grand Hyatt Dubai, Dubai, UAE	14-16 December 2020	www.10times.com
4	Ferroalloys Europe 2021 (Including Stainless Steel Scrap)	Dusseldorf, Germany	12-11 May 2021	www.crugroup.com
5	5th International High Manganese Steel Conference HMnS 2021	voestalpine Stahlwelt, Linz, Austria	7-10 June 2021	www.hmns2021.org
6	Galvatech 2021	Schloss Schönbrunn, Apotekertrakt, Vienna	20-24 June 2021	www.galvatech2020.org

سمینارهای داخلی

ردیف	عنوان	زمان	پایگاه اینترنتی
۱	دومین کنفرانس کاربرد کامپوزیت در صنایع ایران	۷ الی ۸ آبان ماه ۱۳۹۹	www.irancomp.ut.ac.ir
۲	سومین کنفرانس ملی مهندسی مکانیک کاربردی	۷ الی ۸ آبان ماه ۱۳۹۹	www.conf.sku.ac.ir
۳	نهمین کنفرانس و نمایشگاه بین المللی مهندسی مواد و متالورژی ایران و چهاردهمین همایش ملی مشترک انجمن مهندسی متالورژی و مواد ایران و انجمن ریخته گری ایران	۲۰ الی ۲۱ آبان ماه ۱۳۹۹	www.imatconf.com
۴	چهارمین کنفرانس بین المللی مهندسی مکانیک، مواد و متالورژی	۳۰ آبان ۱۳۹۹	www.memconf.ir
۵	هفتمین کنفرانس بین المللی مواد کامپوزیتی: ساخت، خواص و کاربرد	۳ الی ۴ دی ماه ۱۳۹۹	www.ccfa.iust.ac.ir
۶	کنفرانس بین المللی مطالعات بین رشته ای در مدیریت و مهندسی	۱۴ اسفندماه ۱۳۹۹	www.icocs.ir

برگزاری دوره های آموزشی انجمن آهن و فولاد ایران

کمیته آموزش انجمن آهن و فولاد ایران به منظور شناخت هرچه بیشتر نیازها و استعداد های واحدهای صنعتی و گسترش امر آموزش آمادگی خود را در برپایی دوره های آموزشی - کاربردی در زمینه های مختلف آهن و فولاد اعلام می دارد. لذا از کلیه مسئولان و صاحبان صنایع که علاقمند به برگزاری دوره های آموزشی که تاکنون از طرف انجمن ارائه شده و یا دوره های آموزشی خاص دیگری که مورد نیاز آن مؤسسه است تقاضا می گردد از طریق تکمیل فرم زیر این انجمن را مطلع فرمایند. بدیهی است دوره های پیشنهادی از طرف متقاضیان قابل بررسی و اجراست. ضمناً در صورت نیاز دوره ها در محل شرکت درخواست کننده قابل برگزاری است.

فرم درخواست برگزاری دوره های آموزشی توسط انجمن آهن و فولاد ایران

بدینوسیله اینجانب.....درخواست برگزاری دوره آموزشی یا سمینار در
زمینه ..... را دارم.
نام و نام خانوادگی: ..... سمت ..... نام مؤسسه: .....
آدرس مؤسسه: .....
تلفن: ..... نامبر: .....
امضاء و تاریخ

دوره های آموزشی اجرا شده توسط انجمن آهن و فولاد ایران

مدت	نام استاد	عنوان دوره	ردیف
۲ روزه	مهندس جولازاده	تکنولوژی تولید فولادهای کیفی	۱
۳ روزه	مهندس جولازاده	فرایند تولید چدن در کوره بلند	۲
۳ روزه	مهندس جولازاده	روش های بالا بردن بهره وری و صرفه جویی انرژی در کوره بلند	۳
۳ روزه	مهندس جولازاده	فرایند تولید کک به روش بازیافت مواد شیمیایی	۴
۳ روزه	مهندس جولازاده	فرایند تولید فولاد به روش کنورتر اکسیژنی	۵
۱ روز	مهندس جولازاده	شاخص های پایداری در صنایع فولاد	۶
۳ روزه	مهندس جولازاده	بهینه سازی مصرف انرژی در صنایع فولاد	۷
۱ روزه	دکتر میرغفاری	اکولوژی صنعتی و ملاحظات زیست محیطی در صنایع فولاد	۸
۳ روزه	دکتر علیزاده	متالورژی فرآیند ریخته گری مداوم	۹

مدت	نام استاد	عنوان دوره	ردیف
۳ روزه	دکتر علیزاده	فرآیند انجماد در ریخته‌گری مداوم	۱۰
۱ الی ۲ روزه	دکتر رضائیان	ایمنی و بهداشت (بسته به استفاده مواد شیمیایی)	۱۱
۵ روزه	دکتر دهکردی	روش‌های کنترل و بازرسی خوردگی فلزات در صنعت	۱۲
۳ روزه	دکتر دهکردی	پایش و مانیتورینگ خوردگی	۱۳
۲ روزه	دکتر اشرفی	خوردگی در سیستم‌های آبگرد (کولینگ) و روش‌های جلوگیری از آن	۱۴
۲ روزه	دکتر اشرفی	بررسی مکانیزم تخریب قطعات و تجهیزات صنعتی	۱۵
۲ روزه	دکتر اشرفی	آشنایی با روش‌های آزمایشگاهی و صنعتی تعیین میزان خوردگی	۱۶
۳ روز	دکتر معلم	شناخت و عیب‌یابی ترانسفورماتورهای قدرت	۱۷
۳ روز	دکتر معلم	عیب‌یابی و پایش موتورهای الکتریکی	۱۸
۳ روز	دکتر معلم	اصول جایگزینی و انتخاب بهینه موتورهای الکتریکی در صنعت	۱۹
۴ روز	مهندس کیوانفرد	دوره تخصصی برق کوره‌های قوس الکتریکی	۲۰
۳ روز	مهندس اتحاد توکل	سامانه‌های اتوماسیون	۲۱
۵ روزه	مهندس ادب آوازه	بازرسی و کنترل جوش ۱	۲۲
۵ روزه	مهندس ادب آوازه	بازرسی و کنترل جوش ۲	۲۳
۳ روزه	مهندس ادب آوازه	بازرسی جوش لوله	۲۴
۱ روزه	دکتر منشی	خوردگی آجرهای نسوز منیزیت کربنی در صنایع فولادسازی و پیشرفت‌های اخیر در کاهش آن	۲۵
۲ روزه	دکتر علیزاده	ترمودینامیک کوره‌های قوس از جهت رفتار عناصر آلیاژی	۲۶
۲ روزه	دکتر علیزاده	خطا و عدم قطعیت در اندازه‌گیری و محاسبات	۲۷
۲ روزه	دکتر علیزاده	ترمودینامیک و سینتیک پخت گندله‌های مگنتیتی	۲۸
۳ روزه	دکتر طرقي نژاد	آشنایی با ریخته‌گری و نورد فولادهای الکتریکی (Silicon Steel)	۲۹
۲ روزه	دکتر شمعیان	جوشکاری و جوش‌پذیری فولادهای زنگ‌نزن	۳۰
۲ روزه	دکتر شمعیان	متالورژی جوشکاری	۳۱
۱ روزه	دکتر سعیدی	موازنه جرم و انرژی در فرآیندهای متالورژیکی	۳۲
۱ روزه	دکتر سعیدی	متدولوژی تحقیق	۳۳
۳ روزه	دکتر رضائیان	شناسایی فولادهای آلیاژی	۳۴
۲ روزه	دکتر رضائیان	انتخاب مواد	۳۵
۲ روزه	دکتر رضائیان	آشنایی با عملیات ترمومکانیکی فلزات (مکانیکی - حرارتی)	۳۶
۱ الی ۲ روزه	دکتر رضائیان	آشنایی با فولادهای پیشرفته (IF, Twip, Trip و غیره)	۳۷
۲ روزه	دکتر رضائیان	تغییر شکل شدید فلزات (SPD)	۳۸
۲ روزه	دکتر رضائیان	دوره تخصصی فولادهای HSLA	۳۹
۲ روزه	دکتر دهکردی	شناخت و ارزیابی عیوب ناشی از فرآیندهای ساخت بر طبق استانداردهای بین‌المللی	۴۰
۲ روزه	دکتر اعلایی	فرآیند ریخته‌گری مداوم تختال نازک	۴۱

ردیف	عنوان دوره	نام استاد	مدت
۴۲	پوشش دهی	دکتر اشرفی زاده	۱ روزه
۴۳	تخریب قطعات در صنعت و تحلیل شکست (Failure Analysis)	دکتر اشرفی زاده	۲ روزه
۴۴	خوردگی بویلرهای صنعتی، علل و روش های جلوگیری از خوردگی	دکتر اشرفی	۲ روزه
۴۵	آشنایی با استانداردها و بررسی علل تخریب چرخنده های صنعتی	دکتر اشرفی	۱ روزه
۴۶	پایش خوردگی و استفاده از کوپن ها و سنسورهای خوردگی در صنعت	دکتر اشرفی	۱ روزه
۴۷	کلید فولاد و انطباق فولادهای استاندارد	دکتر اشرفی	۱ روزه
۴۸	طراحی و انتخاب مواد مقاوم به خوردگی	دکتر اشرفی	۱ روزه
۴۹	بازدارنده های خوردگی	مهندس نصیر الاسلامی	۲-۳ روزه
۵۰	آزمون های خوردگی	مهندس زمانی	۲ روزه
۵۱	سیستم ارتینگ	دکتر میرزاییان	۳ روز
۵۲	شناخت درایوهای AC و DC	دکتر میرزاییان	۳ روز
۵۳	آموزش نرم افزار Catia	مهندس حاجی صادقیان	۱۷ روز
۵۴	نرم افزار Digsilent	مهندس حسینی	۴ روز
۵۵	فیلترهای هارمونیک	مهندس کیوانفرد	۳ روز
۵۶	آشنایی با تجهیزات ابزار دقیق و رفع عیب آن ها	مهندس اتحاد توکل	۳ روز
۵۷	فرصت های صرفه جویی انرژی در کوره های پیش گرم نورد	مهندس جولازاده	۲ روز
۵۸	تکنولوژی تولید فولادهای آلیاژی در کوره های قوس الکتریکی	مهندس جولازاده	۲ روزه
۵۹	تحولات و توسعه در فرایند فولادسازی کوره قوس الکتریکی	مهندس جولازاده	۲ روزه
۶۰	فرآیند فولادسازی در کوره ها	مهندس جولازاده	۲ روزه
۶۱	شیوه های ریخته گری	مهندس جولازاده	۳ روزه
۶۲	تزیق سوخت های کمکی در کوره بلند	مهندس جولازاده	۲ روزه
۶۳	فرصت های صرفه جویی انرژی در کوره های قوس الکتریکی	مهندس جولازاده	۲ روزه
۶۴	فرایند تولید کک به روش بازیافت حرارتی	مهندس جولازاده	۳ روزه
۶۵	فرایند تولید فولاد به روش کوره قوس الکتریکی	مهندس جولازاده	۳ روزه
۶۶	احتراق گاز در کوره ها	دکتر حسن پور	۳ روزه
۶۷	عملیات حرارتی جوشکاری	دکتر اشرفی	۱ روزه
۶۸	عناصر اندازه گیری حرارت	دکتر قیصری	۴ روزه
۶۹	آنالیز و ارزیابی تجارت فولاد جهان در سال ۲۰۱۶	مهندس جولازاده	۱ روزه
۷۰	مدلسازی با چوب	مهندس نجفی	۱۰۰ ساعت
۷۱	آشنایی با عملکرد کوره قوس الکتریکی	دکتر علی زاده	۲ روزه

دوره‌های جدید قابل اجرا توسط انجمن آهن و فولاد ایران

ردیف	نام دوره	ردیف	نام دوره
۱	گندله سازی و روش های جدید افزایش راندمان آن	۱۷	عملیات ترمومکانیکال در تولید فولادهای ویژه
۲	آشنایی و معرفی جدیدترین فناوری های فرایند گندله سازی	۱۸	آنالیز متالورژیکی تخریب قطعات صنعتی (دوره مقدماتی)
۳	آزمون های استاندارد گندله و روش های بهبود کیفیت گندله	۱۹	آنالیز متالورژیکی تخریب قطعات صنعتی (دوره پیشرفته)
۴	بریکت سازی، فناوری، افزایش راندمان	۲۰	آنالیز تخریب قطعات توسط میکروسکوپ الکترونی (دوره مقدماتی)
۵	آشنایی با عملکرد کوره قوس الکتریکی (دوره مقدماتی)	۲۱	آنالیز تخریب قطعات توسط میکروسکوپ الکترونی (دوره پیشرفته)
۶	آشنایی با عملکرد کوره قوس الکتریکی (دوره پیشرفته)	۲۲	معرفی و فناوری فولادهای الکتریکی و مغناطیسی
۷	فناوری فولادسازی در کوره قوس الکتریکی	۲۳	معرفی و آشنایی با فناوری فولادهای پرنیتروژن
۸	فناوری تولید فروآلیاژها	۲۴	معرفی و آشنایی با فناوری فولادهای مقاوم به خوردگی اتمسفری
۹	متالورژی ثانویه با استفاده از کوره LF	۲۵	معرفی و آشنایی با فناوری فولادهای فتر
۱۰	فناوری RH در تولید فولاد	۲۶	معرفی و آشنایی با فناوری تولید فولادهای ODS
۱۱	پودر بازی تاندیش، فناوری، عملکرد و استفاده	۲۷	فسفر در فرایندهای فولادسازی
۱۲	آشنایی با فناوری های جدید در طراحی تاندیش	۲۸	فناوری ژل کستینگ برای تولید نسوزهای چگال
۱۳	پودر قالب در ریخته گری مداوم	۲۹	آشنایی با فناوری های بازیابی سرباره های فولادسازی
۱۴	تکنولوژی و محاسبات قالب در ریخته گری مداوم	۳۰	کاربرد سرباره های فولادسازی در صنایع مختلف
۱۵	نسوزهای پاتیل، عملکرد و افزایش طول عمر	۳۱	مدیریت زمان در فرایندهای تولید فولاد
۱۶	معرفی فولادهای API و فناوری تولید آن	۳۲	مدیریت فرایندهای تولید فولاد

کمیته آموزش انجمن آهن و فولاد ایران

عنوان	گردآورنده	تاریخ انتشار	مبلغ (ریال)
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۷۵	دانشکده مهندسی مواد دانشگاه صنعتی اصفهان	مهر ماه ۱۳۷۵	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۷۸	انجمن آهن و فولاد ایران	اردیبهشت ماه ۱۳۷۸	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۷۹	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ماه ۱۳۷۹	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۰	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ماه ۱۳۸۰	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۱	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ماه ۱۳۸۱	موجود نیست
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۲	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ماه ۱۳۸۲	موجود نیست
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۳	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۳	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۴	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۴	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۵	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۵	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۶	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ماه ۱۳۸۶	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۷	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۷	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۸	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۸	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۸۹	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۸۹	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۰	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۰	۵۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۱	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۱	۵۶۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۲	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۲	۶۳۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۳	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۳	۷۰۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۴	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۴	۷۸۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۵	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۵	۸۷۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۶	انجمن آهن و فولاد ایران	اسفند ماه ۱۳۹۶	۹۷۰/۰۰۰
مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۷	انجمن آهن و فولاد ایران	بهمن ماه ۱۳۹۷	۱۰۸۰/۰۰۰

۱۲۰۰/۰۰۰	اسفند ماه ۱۳۹۸	انجمن آهن و فولاد ایران	مجموعه مقالات سمپوزیوم فولاد ۹۸
موجود نیست	شهریور ماه ۱۳۸۷	H.K.D.H. Bhadeshia and Sir Robert Honeycombe	Steels "Microstructure and Properties", Third Edition
موجود نیست	شهریور ماه ۱۳۸۷	Iron & Steel Society of Iran	Advanced High Strength Steel (AHSS) Application Guidelines, Version 3
افراد حقیقی ۱۴۰/۰۰۰ موسسات حقوقی ۲۷۵/۰۰۰	از پاییز ۸۹ لغایت زمستان ۹۶	Iron & Steel Society of Iran	(International Journal of Iron & Steel Society of Iran)
افراد حقیقی ۱۸۰/۰۰۰ موسسات حقوقی ۳۵۰/۰۰۰	از بهار ۹۷ لغایت پاییز ۹۸	Iron & Steel Society of Iran	(International Journal of Iron & Steel Society of Iran)
۶۵۰/۰۰۰	شهریور ماه ۱۳۸۴	مهندس محمد حسین نشاطی	کتاب فولاد سازی ثانویه
۸۵۰/۰۰۰	شهریور ماه ۱۳۸۸	مهندس پرویز فرهنگ	کتاب فرهنگ جامع مواد
۱۵۰/۰۰۰	از پاییز ۹۰ لغایت زمستان ۹۴	انجمن آهن و فولاد ایران	فصلنامه علمی - خبری پیام فولاد از شماره ۴۴ لغایت شماره ۶۱
۱۶۵/۰۰۰	از بهار ۹۵ لغایت زمستان ۹۵	انجمن آهن و فولاد ایران	فصلنامه علمی - خبری پیام فولاد از شماره ۶۲ لغایت شماره ۶۵
۱۸۰/۰۰۰	از بهار ۹۶ لغایت زمستان ۹۶	انجمن آهن و فولاد ایران	فصلنامه علمی - خبری پیام فولاد از شماره ۶۶ لغایت شماره ۶۹
۲۰۰/۰۰۰	از بهار ۹۷ لغایت زمستان ۹۷	انجمن آهن و فولاد ایران	فصلنامه علمی - خبری پیام فولاد از شماره ۷۰ لغایت شماره ۷۳
۳۹۰/۰۰۰	از بهار ۹۸ لغایت زمستان ۹۸	انجمن آهن و فولاد ایران	فصلنامه علمی - خبری پیام فولاد از شماره ۷۴ لغایت شماره ۷۷
۵۰۰/۰۰۰	اسفند ماه ۱۳۸۸	مهندس محمد حسین نشاطی	کتاب راهنمای انتخاب و کاربرد فولاد ابزار
۲۰۰/۰۰۰	آذر ماه ۱۳۸۹	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد
۲۵۰/۰۰۰	آذر ماه ۱۳۹۰	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۰
۳۰۰/۰۰۰	آذر ماه ۱۳۹۱	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۱
۳۵۰/۰۰۰	آذر ماه ۱۳۹۲	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۲
۴۰۰/۰۰۰	آذر ماه ۱۳۹۳	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۳
۴۵۰/۰۰۰	آذر ماه ۱۳۹۴	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۴
۵۰۰/۰۰۰	آذر ماه ۱۳۹۵	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۵
۵۵۰/۰۰۰	آبان ماه ۱۳۹۶	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۶
۶۰۰/۰۰۰	آبان ماه ۱۳۹۷	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۷
۸۰۰/۰۰۰	آذر ماه ۱۳۹۸	مهندس محمد حسن جولازاده	کتاب مرجع فولاد ۱۳۹۸
۶۰۰/۰۰۰	اردیبهشت ماه ۱۳۹۶	مهندس زهرا السادات رضوی دینانی، دکتر نوراله میرغفاری، مهندس محمد حسن جولازاده	حفاظت محیط زیست در صنایع آهن و فولاد (فاضلات، هوا و پسمان)
۵۵۰/۰۰۰	آذر ماه ۱۳۹۸	دکتر تقی اصفهانی	کتاب آزمایش‌های مکانیکی مواد مهندسی

فرم درخواست عضویت حقیقی و حقوقی در

انجمن آهن و فولاد ایران

توجه: لطفا در قسمت های تیره چیزی ننویسید و نام و نام خانوادگی و محل کار خود را به لاتین در محل مربوط بنویسید.

نوع عضویت		کد عضویت	
Name		نام	
Family		نام خانوادگی	
Company		نام محل کار	
	تاریخ تولد		سمت سازمانی
	محل تولد		شماره شناسنامه
آدرس محل کار			
	کد پستی محل کار		کد پستی
	دورنویس		تلفن محل کار
آدرس مکاتبه			
	کد پستی		کد پستی
	تلفن همراه		تلفن
E-mail			
	آخرین مدرک تحصیلی		سال دریافت مدرک
	رشته تحصیلی		کشور/شهر دریافت مدرک
	دانشگاه اخذ آخرین مدرک		
	تاریخ شروع عضویت		تاریخ اتمام عضویت
	تعداد سال عضویت		توضیحات

امضاء :

تاریخ :

مدارک لازم برای عضویت:

- ۱- برگ درخواست عضویت تکمیل شده.
- ۲- فتوکپی شناسنامه، کارت ملی و آخرین مدرک تحصیلی (برای دانشجویان ارائه کپی کارت دانشجویی کافی است.) + تصویر عکس پرسنلی.
- ۳- فیش بانکی به مبلغ (مؤسسات حقوقی ۱۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال، اعضاء حقیقی ۱/۵۰۰/۰۰۰ ریال، دانشجویان ۶۰۰/۰۰۰ ریال) به حساب شماره ۰۲۰۲۸۳۱۶۲۷۰۰۲ بانک ملی ایران شعبه دانشگاه صنعتی اصفهان (کد شعبه ۳۱۸۷) بنام انجمن آهن و فولاد ایران.
- ۴- ارسال فیش واریزی (از طریق فکس: ۰۳۱-۳۳۹۳۲۱۲۵، شماره واتس اپ: ۰۹۰۳۷۱۳۰۹۲۹، پست و یا تحویل حضوری).

فراخوان مقاله برای مجله بین المللی انجمن آهن و فولاد ایران

انجمن آهن و فولاد ایران با هدف تخصصی تر شدن مجلات علمی و تحقیقاتی در زمینه صنعت آهن و فولاد کشور و به منظور اطلاع رسانی و تقویت هر چه بیشتر پیوندهای متخصصین، اندیشمندان، دانشگاهیان و پژوهشگران ملی و بین المللی با کسب مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مجله علمی- پژوهشی بین المللی را با عنوان:

International Journal of Iron & Steel Society of Iran (Int. J. of ISSI)

منتشر می نماید.

بدینوسیله از کلیه صاحب نظران، اعضاء هیأت علمی دانشگاهها و مراکز پژوهشی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی دعوت می گردد جهت هر چه پربار شدن این مجله مقالات خود را به زبان انگلیسی بر اساس راهنمای موجود به آدرس زیر ارسال نمایند.

ضمناً مقالات بایستی تحت یکی از عناوین زیر تهیه گردند.

- 1- آهن سازی 2- فولادسازی 3- ریخته گری و انجماد 4- اصول، تئوری، مکانیزمها و کینتیک فرآیندهای دمای بالا
- 5- آنالیزهای فیزیکی و شیمیایی فولاد 6- فرآیندهای شکل دهی و عملیات ترمومکانیکی فولادها 7- جوشکاری و اتصال فولادها
- 8- عملیات سطحی و خوردگی فولادها 9- تغییر حالتها و ساختارهای میکروسکوپی فولاد 10- خواص مکانیکی فولاد
- 11- خواص فیزیکی فولاد 12- مواد و فرآیندهای جدید در صنعت فولادسازی 13- صرفه جویی مصرف انرژی در صنعت فولاد
- 14- اقتصاد فولاد 15- مهندسی محیط زیست صنایع فولاد و ارتباطات اجتماعی 16- نسوزهای مصرفی در صنایع فولاد

آدرس دبیرخانه مجله: اصفهان، بلوار دانشگاه صنعتی اصفهان، شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان، خیابان ۱۲، پلاک ۳۰۶ A

کد پستی: ۸۴۱۵۶-۸۳۲۲۸

دبیرخانه مجله بین المللی انجمن آهن و فولاد ایران

تلفن: ۰۳۱-۳۳۹۳۲۱۲۱-۲۴، دورنویس: ۳۳۹۳۲۱۲۵-۰۳۱

E-mail: journal@issiran.com

website: journal.issiran.com

راهنمای اشتراک در

فصلنامه پیام فولاد

در صورت تمایل به اشتراک فصلنامه پیام فولاد لطفاً نکات زیر را رعایت فرمائید.

- ۱- فرم اشتراک را کامل و خوانا پر کرده و کدپستی و شماره تلفن را حتماً قید فرمائید.
- ۲- مبلغ اشتراک را می‌توانید از کلیه شعب بانک ملی ایران در سراسر کشور به حساب کوتاه مدت سیبا به شماره ۰۲۰۲۸۳۱۶۲۷۰۰۲ بنام انجمن آهن و فولاد ایران در بانک ملی شعبه دانشگاه صنعتی اصفهان (کد ۳۱۸۷) حواله نمائید و اصل فیش بانکی را همراه با فرم تکمیل شده اشتراک به نشانی:

اصفهان، بلوار دانشگاه صنعتی اصفهان، شهرک علمی تحقیقاتی اصفهان، خیابان ۱۲، واحد ۳۰۶، کدپستی: ۸۳۲۲۸-۸۴۱۵۶ ارسال فرمائید.

- ۳- کپی فیش بانکی را تا زمان دریافت نخستین شماره اشتراک نزد خود نگه دارید.
- ۴- مبلغ اشتراک برای یک سال با هزینه پست و بسته بندی ۱۵۰۰۰۰۰ ریال می‌باشد.
- ۵- در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با تلفن‌های ۲۴-۳۳۹۳۲۱۲۱ (۰۳۱) تماس حاصل فرمائید.

فرم اشتراک

بیوست فیش بانکی به شماره ..... به مبلغ ..... ریال بابت
حق اشتراک یک ساله فصلنامه پیام فولاد ارسال می‌گردد.
خواهشمند است مجله را برای مدت یک سال از شماره ..... به نشانی زیر بفرستید.
قبلاً مشترک بوده‌ام شماره اشتراک قبل مشترک نبوده‌ام

نام ..... نام خانوادگی .....

نام شرکت یا مؤسسه .....

شغل ..... تحصیلات .....

سن ..... نشانی: استان ..... شهرستان .....

خیابان .....

کدپستی: ..... صندوق پستی: ..... تلفن: .....

فاکس: .....

برای اعضاء انجمن این نشریه بصورت رایگان ارسال می‌گردد.

فرم قرارداد درج آگهی در فصلنامه پیام فولاد

اینجانب خانم/آقای ..... نماینده شرکت ..... به آدرس .....
شماره تلفن..... با اطلاع کامل از ضوابط ذیل و شرایط عمومی طرح آگهی نسبت به عقد قرارداد اقدام می‌نمایم.

- بازه زمانی چاپ آگهی یک فصل چهار فصل (۱۰% تخفیف) و محل چاپ آگهی ..... می‌باشد.
- هزینه هر فصل آگهی ..... ریال و طراحی ۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال (در صورت تمایل) به مبلغ کل ..... ریال تعیین می‌گردد.

محل چاپ آگهی
پشت جلد
صفحات داخلی جلد
صفحه استاپ
پنج صفحه اول و آخر
سایر صفحات

طرح آگهی به فرمت TIFF یا PDF به صورت CMYK و با وضوح dpi ۳۰۰ در ابعاد ۲۹/۷*۲۱ سانتی متر (به صورت عمودی) می‌باشد.

* همچنین شرکت محترم موظف است پس از چاپ آگهی هزینه مربوطه را نقداً / چکی (تاریخ وصول کاملاً توافقی) پرداخت نماید و همچنین در صورت اعلام انصراف پس از عقد قرارداد ۵۰% هزینه‌ی چاپ آگهی را تا پایان قرارداد محاسبه و پرداخت نماید.

* در صورت انصراف از همراهی با ما پیش از آغاز فصل جدید، با واحد تبلیغات هماهنگ شوید در غیر این صورت آگهی شما به صورت خودکار چاپ می‌گردد.

* متقاضیان درج آگهی در فصلنامه پیام فولاد، لازم است پس از انتخاب محل درج آگهی (طبق جدول فوق) مبلغ مربوطه را به حساب شماره ۰۲۰۲۸۳۱۶۲۷۰۰۲ بانک ملی ایران شعبه دانشگاه صنعتی اصفهان (کد شعبه) به نام انجمن آهن و فولاد ایران واریز و فیش مربوطه را به پیوست فرم تکمیل شده ذیل به شماره تلفن ۳۳۹۳۲۱۲۵ - ۰۳۱ فاکس نمایند.

امضاء

دستورالعمل تهیه مقاله در فصلنامه پیام فولاد

بین المللی (SI) برای آحاد در نظر گرفته شود.
۶- تصاویر و عکس‌ها: اصل تصاویر و عکس‌ها باید به ضمیمه مقاله ارسال شود. در مورد مقالات ترجمه شده ارسال اصل مقاله همراه با تصاویر و عکس‌های آن ضروری است.

۷- واژه‌ها و پی نوشت‌ها: بالای واژه‌های متن مقاله شماره گذاری شده و اصل لاتین واژه با همان شماره در واژه‌نامه‌ای که در انتهای مقاله تنظیم می‌گردد درج شود.

۸- منابع و مراجع: در متن مقاله شماره مراجع در داخل کروشه [ ] آورده شود و با همان ترتیب شماره گذاری شده مرتب گردیده و در انتهای مقاله آورده شوند. مراجع فارسی از سمت راست و مراجع لاتین از سمت چپ نوشته شوند. در فهرست مراجع درج نام مؤلفان یا مترجمان- عنوان مقاله- نام نشریه- شماره جلد- صفحه و سال انتشار ضروری است.

سایر نکات مهم

- تایپ مقالات صرفاً با نرم افزار Microsoft Word انجام شود.
- از تایپ شماره صفحه خودداری شود.
- مطالب تنها بر یک روی کاغذ A4 (۲۹۷*۲۱۰ میلی متر) چاپ شود.
- چاپ مقاله توسط چاپگر لیزری انجام شود.
- فصلنامه پیام فولاد در حکم و اصلاح مطالب آزاد است.
- مسئولیت درستی و صحت مطالب- ارقام- نمودارها و عکس‌ها بر عهده نویسنده/ مترجمان مقاله است.
- فصلنامه پیام فولاد از بازگرداندن مقاله معذور است.

۱- مطالعات موردی می‌تواند شامل چکیده، نتایج، بحث، جمع بندی و در صورت نیاز مراجع باشد. رعایت سایر موارد ذکر شده فوق در مورد مطالعات موردی الزامی است.

فصلنامه پیام فولاد با هدف انتشار یافته‌های علمی پژوهشی و آموزشی- کاربردی در جهت ارتقاء سطح دانش فولاد و صنایع وابسته در این زمینه می‌باشد. لذا برای تحقق این هدف انجمن آهن و فولاد ایران آمادگی خود را جهت انتشار دستاوردهای تحقیقاتی محققان گرامی بصورت مقاله‌های علمی و فنی در زمینه‌های مختلف صنایع فولاد اعلام می‌نماید.

راهنمای تهیه مقاله

الف) مقالات ارسالی بایستی در زمینه‌های مختلف صنایع آهن و فولاد باشند.

ب) مقالات ارسالی بایستی قبلاً در هیچ نشریه یا مجله‌ای درج شده باشد.

ج) مقالات می‌توانند در یکی از بخش‌های زیر تهیه شوند.

۱- تحقیقی- پژوهشی

۲- مروری

۳- ترجمه

۴- فنی (مطالعات موردی) ۱

لطفاً مقالات خود را بصورت کامل حداکثر در ۱۰ صفحه A4 و طبق دستورالعمل زیر تهیه و به همراه سی دی مقاله به دفتر نشریه ارسال فرمایید.

۱- عنوان مقاله: مختصر و بیانگر محتوای مقاله باشد.

۲- مشخصات نویسنده (مترجم) به ترتیبی که مایلند در نشریه چاپ گردد.

۳- چکیده

۴- مقدمه، مواد و روش آزمایش‌ها، نتایج و بحث، نتیجه گیری و مراجع

۵- جداول و نمودارها با سطر بندی و ستون بندی مناسب ترسیم شده و در مورد جداول شماره و شرح آن در بالا و در مورد اشکال در زیر آن درج گردد. واحدهای سیستم